

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ**

(на матеріалах державного підприємства «Берегометське ЛМГ»)

Студента 2 курсу денної форми
навчання спеціальності 072
«Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
спеціалізації «Державні фінанси»

Горащука
Івана
Миколайовича

Науковий керівник:
к.е.н., доцент

Гу Любов
Василівна

Завідувач кафедри:
д.е.н., професор

Чорновол
Алла
Олегівна

Чернівці 2023

ЗМІСТ

ВСТУП		3
РОЗДІЛ 1.	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	
1.1.	Податкова політика як фактор впливу на діяльність підприємств	6
1.2.	Особливості справляння податків з підприємств	9
1.3.	Порівняльна характеристика загальної та спрощеної системи оподаткування підприємств	16
	Висновки до розділу 1	21
РОЗДІЛ 2.	АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ ПЛАТЕЖІВ ДП «БЕРЕГОМЕТСЬКЕ ЛМГ» ЗА 2020-2022 РОКИ	
2.1.	Вплив оподаткування на результати фінансово-господарської діяльності підприємства	23
2.2.	Особливості реалізації податкової політики на підприємстві	32
2.3.	Оцінка видів податків та ефективності системи оподаткування підприємства	36
	Висновки до розділу 2	40
РОЗДІЛ 3.	НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	
3.1.	Розробка податкової політики та стратегії підприємства	42
3.2.	Шляхи підвищення ефективності податкового менеджменту підприємства	54
3.3.	Шляхи вдосконалення оподаткування суб'єктів малого бізнесу	57
	Висновки до розділу 3	61
	ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	62
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	66
	ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний період у нашій країні характеризується постійними змінами зовнішнього економічного середовища, у якому функціонують підприємства. Однією з основних складових негативного впливу довкілля на діяльність підприємств є параметри податкової системи та механізми оподаткування суб'єктів господарювання. Складність та непередбачуваність більшості податкових заходів держави вимагають від підприємств створення адекватної системи управління власною діяльністю, орієнтованою на такі зміни.

У великих корпораціях є спеціальні служби податкового менеджменту, які безпосередньо підпорядковуються одному з перших віце-президентів корпорації. Необхідність та обсяги управлінської роботи у сфері оподаткування вирішальною мірою залежать і від тяжкості податкового навантаження в країні. Якщо податкове навантаження на економіку не перевищує 10-15% валового внутрішнього продукту (ВВП) або чистого доходу (якщо застосувати цей критерій до окремого підприємства чи підприємця) то потреба у податковому менеджменті мінімальна, а дрібним підприємцям краще взагалі не займатися цими питаннями. У такій ситуації за податковими платежами може цілком стежити головний бухгалтер або один із його заступників (у разі залучення необхідних зовнішніх консультантів).

Зі світового досвіду також відомо, що в країні податки забирають 40-50% доходу і більше, податковий менеджмент стає найважливішим елементом фінансової роботи на підприємствах усіх розмірів. На великих та середніх фірмах обов'язково наявність групи чи відділу податкового менеджменту, жоден досить великий проект нічого не винні вводитися на дію без експертизи зовнішніх податкових консультантів. В Україні спостерігається досить високий рівень нормативного податкового навантаження на економіку. Так в останні роки рівень нормативною податкової ставки приблизно дорівнював 40% ВВП. При цьому фактично сплачений податок на прибуток становив 4% ВВП, податок на додану вартість 5% ВВП, відрахування у фонди соціального страхування та прибутковий податок з громадян – 14% ВВП. У цьому ефективність регулюючої функції

оподаткування теж висока. У нашій країні існує явне перекидання податкового тиску на промислову сферу та населення. Ситуація, що склалася негативно позначається на комерційній та соціально-економічній ефективності господарського механізму та додатково підтверджує недосконалість системи оподаткування.

Таким чином, оподаткування підприємств, механізм його реалізації та шляхи вдосконалення податкового менеджменту є в даний час дуже актуальними, тому питання оптимізації управлінських рішень щодо податкових платежів у умовах нестабільного економічного середовища, вимагають глибокого вивчення, що і визначає мету та завдання нашої роботи.

Мета випускної кваліфікаційної роботи – дослідження податкової системи підприємства, формування принципів податкового менеджменту та механізмів їх реалізації, а також визначення спеціальних податкових режимів на економічний розвиток підприємства.

Задля реалізації поставленої мети у роботі ставляться і вирішуються такі **завдання**:

- розкрити теоретичні основи оподаткування підприємств;
- дослідити податкову політику підприємства та визначити ступінь її впливу на діяльність підприємства;
- дати порівняльну характеристику загальної та спрощеної система оподаткування;
- проаналізувати та дати оцінку умов оподаткування для ДП «Берегометське ЛМГ».
- визначити вплив оподаткування на результати фінансово-господарської діяльності підприємства;
- розкрити особливості реалізації податкової політики на підприємстві;
- дати оцінку показників ефективності оподаткування підприємства;
- визначити напрями підвищення ефективності оподаткування підприємств;
- Дослідити алгоритм формування податкової політики та стратегії

підприємства.

Об'єктом дослідження є процеси податкового управління підприємств.

Предметом дослідження виступають механізми, методи та моделі податкового менеджменту підприємства в парадигмі спеціального податкового законодавства.

Дослідження проведене на матеріалах Державного підприємства «Берегометське лісомисливське господарство» (надалі ДП «Берегометське ЛМГ»), засноване на державній власності, створене відповідно до наказів Державного комітету лісового господарства України № 122 від 29.03.2020 р. та № 206 від 20.06.2020 р. «Про реорганізацію державних лісогосподарських об'єднань та створення державних підприємств», належить до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів і входить до сфери управління Чернівецького обласного управління лісового та мисливського господарства.

Інформаційною базою цієї роботи виступають нормативно-правові акти Верховної ради України, Кабінету Міністрів України, Державної податкової адміністрації України, статистичні дані Державного комітету статистики України.

Практичне значення одержаних результатів. Практичні рекомендації спрямовані на вдосконалення реалізації податкової політики підприємства.

Публікації. Результати наукового дослідження апробовані шляхом написання тез доповіді на студентську наукову інтернет-конференцію «Фінансово-економічний розвиток регіонів : виклик воєнного стан та післявоєнні перспективи».

Обсяг та структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається із вступу, 3 розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить - 89 сторінок, основний зміст роботи викладено на 71 сторінках. Робота містить 9 таблиць, 5 рисунків, список використаних джерел включає 54 найменувань, 15 додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Податкова політика як фактор впливу на діяльність підприємств

Податкова політика представляє собою комплекс заходів в галузі податкового регулювання здійснюваних державою. Є ключовою ланкою економічної політики і є інструментом регламентування макроекономічних пропорцій.

Як, специфічна область людської діяльності, податкова політика відноситься до категорії надбудови. між нею і економічним базисом суспільства є тісний взаємозв'язок. З одного боку, податкова політика породжується економічними відносинами, суспільство не вільне у виробленні і проведенні політики, остання обумовлена економікою. З іншого сторони, виникаючи і розвиваючись на основі економічного базису, податкова політика, як складова частина фінансової політики, має певну самостійність: у її специфічні закони і логіка розвитку. Через це вона може надавати зворотний вплив на економіку, стан фінансів. Цей вплив може бути різним: в одних випадках через проведення політичних заходів створюються сприятливі умови для розвитку економіки, в інших – воно гальмується.

Науковий підхід до вироблення податкової політики передбачає її відповідність закономірностям громадського розвитку, постійний облік висновків фінансової теорії. Порушення цієї вимоги призводить до великих втрат в народному господарстві. Вся історія нашої держави це підтверджує.

Формування податкової політики та створення податкової системи відбувається одночасно з розвитком паралельних блоків реформи – змінами у системі власності, ціноутворення, реформування банківської сфери, грошово-кредитної політики тощо. Тому в будь-якій конкретній часовий проміжок кожен наступний крок на шляху створення системи оподаткування багато в чому визначається прийняттям конкретних рішень по іншим напрямкам реформи.

При цьому на вибір конкретного варіанта рішення в галузі податкової

політики впливають такі фактори: загальна економічна ситуація в країні, що характеризується темпами зростання (падіння) виробництва; рівень інфляції; кредитно-грошова політика держави; відповідність між сферою виробництва, що знаходиться під державним контролем, та приватизованим сектором.

Розробляючи податкову політику, мабуть корисно звернутися до досвіду країн із розвинутою ринковою економікою. У теорії та практики податкового регулювання розвинених країн Заходу податкова політика у післявоєнні роки будувалася в відповідно з кейнсіанської концепцією функціональні фінанси. Згідно цієї концепції величина витрат і норма оподаткування підпорядковані потребам регулювання сукупного громадського попиту, Котрий повинен утримуватися на рівні, що забезпечує повне використання трудових ресурсів та капіталу при збереженні стабільності цін (при цьому бюджетна рівновага приноситься до жертву рівновазі економічному). Починаючи з 80-х років, у зв'язку зі зниженням частки державного сектора в економіці розвинених країн та зменшенням економічної ролі держави (скороченням її прямого втручання в економіку в здебільшого через зниження державних видатків) податкова політика поряд з виконанням регулюючих функцій стала засобом забезпечення бездефіцитності бюджету. В умовах розвинутої економіки ця мета досягається за допомогою не посилення податкового навантаження, що лягає на виробників і фізичних осіб, а розширення податкової бази та скорочення державних витрат на тлі широкомасштабного та цілеспрямованого зниження податків [12].

Теоретична база та значний практичний досвід країн Заходу в галузі побудови та використання податкових систем мають бути переосмислені та адаптовані до наших умов. Причому з урахуванням як сьогоденного рівня розвитку і кризового стану економіки, так і тих завдань, які належить вирішувати, і значною мірою за допомогою податкової політики.

Якщо конкретизувати цілі адекватної податкової політики, то насамперед всього необхідно відзначити, що головна мета податкової політики полягає не в наповненні скарбниці за будь-яку ціну, а полягає у стимулюванні підприємницької і інвестиційної діяльності.

Надлишковий податковий прес призводить лише до ще більшого спаду виробництва, догляду від сплати податків і розквіту – тіньовий економіки.

Оптимальний рівень податкового вилучення припускає таке сукупне тягар на юридичних і фізичних осіб, при якому податки не надають гнітючого впливу на підприємницьку та інвестиційну діяльність, а також на життєвий рівень населення, одночасно забезпечуючи в необхідному обсязі надходження в бюджет. При цьому бюджетні обмеження мають бути, з одного боку, досить жорсткими та універсальними, щоб не допустити підтримки (за допомогою зайвої диференціації) неконкурентоспроможних підприємств і галузей, що закріплює існуючу нераціональну структуру виробництва. З іншого боку, необхідно використовувати податкові методи як важіль, що впливає на економічну поведінку суб'єктів господарювання та стимулює їх виробничу і інвестиційну діяльність.

Основним фінансовим ресурсом держави є податки: ефективне управління якими можна, можливо рахувати основою державного управління взагалі. І якщо визнати, що держава існує для забезпечення благоденства її громадян, то державна влада може вибрати одну з двох стратегічних ліній: або стягувати високі податки та приймати на себе високу відповідальність за благоденство її громадян, або стягувати низькі податки, маючи на увазі, що громадяни самі повинні дбати про своє благоденство, не сподіваючись на підтримку держави. Різні держави по-різному будують свою фінансову систему.

Так одні вчені вважають за можливе вилучати у вигляді податків (включаючи всі види податків і обов'язкових платежів, в том числі і внески по соцстраху) до 50% всіх доходів суспільства виходячи з концепції вищої ефективності застосування фінансових коштів під контролем державних структур, чим у руках приватних осіб. Інші не поділяють цієї віри та обмежують свої податкові апетити всього лише 25-30% від ВВП.

Серед перших науковців переважно багаті країни, з рівнем середньодушових валових доходів 25-30 тис. дол. і податкові вилучення становлять у них дуже значні суми: в Данії-17 тис. дол. на душу населення (частка

податків у ВВП – 51%), у Швейцарії – близько 15 тис. дол. на душу населення (частка податків у ВВП – 33%), в Норвегії – 14 тис. дол. на душу населення (частка податків в ВВП – 42%), в Німеччини, Франції, Бельгії, Фінляндії – в діапазоні 11-12 тис. дол. на душу населення (частка податків в ВВП відповідно – 40%, 45%, 46.5%, 47%) [12].

У країнах, що займають останні місця за рівнем середньодушових доходів, розміри податкових вилучень утримуються на суттєво більшому низькому рівні: в Південній Кореї – лише 2,5 тис. дол. доводиться на душу населення (частка податків в ВВП – 22%), в Туреччині – приблизно 600 дол. на душу населення (частка податків у ВВП – 22%), у Мексиці – менше 500 дол. (частка податків у ВВП – 16%) [2, с. 51].

Недосконалість податкового законодавства, його недостатня опрацьованість, систематичні внесення змін до законодавчих документів і інші подібні факти зовсім не сприяють зміцненню податкової дисципліни. Найчастіше платник податків просто не встигає відстежувати момент внесення нових змін і доповнень у законодавчі та нормативні акти, що природно позначається на правильності обчислення податків.

1.2. Особливості справляння податків з підприємств

Податкова система – це сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів та внесків до бюджету та державних цільових фондів, що діють в установленому порядку законом порядку. Сутність, структура та роль системи оподаткування визначаються податковою політикою, яка є винятковим правом держави, що проводить її у країні самостійно, виходячи із завдань соціально-економічного розвитку. Через податки, пільги та фінансові санкції, а також обов'язки та відповідальність, які є невід'ємною частиною системи оподаткування, держава пред'являє єдині вимоги до ефективного господарювання країни.

Податкова система базується відповідних законодавчих актах держави, які

встановлюють конкретні методи побудови та стягування податків, тобто. визначають елементи податків. Податкова система включає також органи збору та нагляду за їх внесенням в особі податкової інспекції та податкової поліції.

Здійснюючи вплив на економіку, держава, як правило, переслідує такі основні цілі:

- досягнення постійного стійкого економічного зростання;
- забезпечення стабільності цін на основні товари та послуги;
- забезпечення повної зайнятості працездатного населення;
- забезпечення певного мінімального рівня доходів населення;
- створення системи соціальної захищеності громадян, в першу чергу для пенсіонерів, інвалідів, багатодітних;

-рівновага зовнішньоекономічної діяльності. Використання об'єктом оподаткування фізичної особи (подушний податок) втратило своє значення, практично цей вид податку ніде не використовується. Об'єкт оподаткування який завжди збігається із джерелом стягування податку, тобто. доходом із якого виплачується податок.

Податкова ставка (норма оподаткування) – це величина податку на одиницю оподаткування (дохід, майно тощо). Розрізняють граничну ставку, ставку оподаткування додаткової одиниці доходу та середню, співвідношення суми податків до величини доходів. Якщо гранична ставка зростає разом з доходом, те й середня зростає зі зростанням доходів. Податкова ставка, яка встановлюється у % до доходу, називається податковою квотою [38].

Податкова пільга є повне чи часткове звільнення від податку. Сукупність податкових ставок і податкових пільг становить податковий режим.

Податкова система в Україні будується на засадах обов'язковості, рівнозначності та пропорційності, рівності та недопущення податкової дискримінації; стабільності, економічної обґрунтованості, рівномірності сплати та єдності підходу. Загалом система податків має забезпечити оптимізацію структури розподілу та перерозподілу національного доходу з метою стимулювання матеріального виробництва, підвищення його ефективності та на

цій основі найбільш повного задоволення державних та соціальних потреб.

Принципи побудови системи оподаткування, види податків, зборів та обов'язкових платежів, платники податків, об'єкти оподаткування, порядок зарахування та розподілу податків, порядок їх обчислення та строки сплати, а також відповідальність порушення.

Кожен закон повинен конкретизувати наступні елементи податку:

- 1) об'єкт податку – це майно або дохід, що підлягають оподаткуванню;
  - 2) суб'єкт податку – це платник податків, то є фізичне або юридична особа;
  - 3) джерело податку – тобто дохід, якого сплачується податок;
  - 4) ставка податку – величина податку з одиниці об'єкта податку;
- податкова пільга – повне або часткове звільнення платника від податку. Податки можуть стягуватися такими способами:

- 1) кадастровий – (від слова кадастр – таблиця, довідник), коли об'єкт податку диференційований на групи за певною ознакою. Перелік цих груп та їх ознаки заноситься до спеціальних довідників. Для кожної групи встановлено індивідуальну ставку податку. Такий спосіб характерний тим, що величина податку залежить від прибутковості об'єкта. Прикладом такого податку може бути податок на власників транспортних засобів. Він стягується за встановленою ставкою від потужності транспортного засобу, незалежно від цього, використовується цей транспортний засіб чи простоює.

- 2) на основі декларації:

Декларація – документ, у якому платник податку наводить розрахунок доходу та податку з нього. Характерною рисою такого методу є те, що виплата податку провадиться після отримання доходу та особою, що отримує дохід. Прикладом може бути прибуток.

Найбільше значення та найбільша вага в обсязі надходжень до бюджету займає податок на прибуток та ПДВ.

Прибуток, одержуваний підприємцем, є центральним чинником розвитку ринкової економіки. І від того, яка частина прибутку залишається у

розпорядженні підприємства після сплати податків, можна судити про наявність чи відсутність стимулів у розвиток виробництва. Тому податок на прибуток найбільшою вагою лежить на плечах вітчизняного виробника. Ставка податку на прибуток і визначає, якою мірою даний податок поєднує в собі стимулюючу та фіскальну функції. У промислово розвинених країнах ставка прибуток орієнтована насамперед в розвитку виробництва. В Україні податок на прибуток має явно фіскальну спрямованість. Відсутні стимули для активізації підприємницьких зусиль, без яких рішення проблеми економічного зростання, що є головною умовою переходу до цивілізованої ринкової економіки, виявляється вкрай скрутною.

Оподаткування прибутку підприємств має недоліки. Насамперед вони виявляються у зниженні інвестиційного потенціалу підприємств, як наслідок – недостатній розвиток або навіть звуження податкової бази. По-друге, прибуток технічно дуже складний, оскільки пов'язані з необхідністю розрахунку собівартості реалізованої продукції, визначення якої вимагає застосування численних складних правил.

Платниками податку на прибуток є суб'єкти підприємницької діяльності, бюджетні, громадські та інші підприємства, які провадять діяльність, спрямовану на отримання прибутку як на території України, так і за її межами. Об'єктом оподаткування є прибуток, що визначається шляхом зменшення суми скоригованого валового доходу звітного періоду на суму валових витрат виробництва та суму амортизаційних відрахувань[4].

Основні положення, пов'язані зі сплатою прибутку регулюються Податковим кодексом України.

Платники податку самостійно визначають суми податку, які підлягають сплаті у сумі % об'єкта оподаткування.

Ще одним найважливішим податком, що є важливим джерелом доходної частини бюджету є ПДВ. Оподаткування доданою вартості – одна з найважливіших форм непрямого оподаткування. Цей податок вперше був введено в розвинених західних країнах, економіка яких завжди стикалася з проблемою

надвиробництва. ПДВ виконує важливу роль у регулюванні товарного попиту і служить зрештою гальмування виробництва, що плавно переорієнтовує економіку на нові технології та більше високий рівень споживання [4, с. 25].

Платником ПДВ є суб'єкт підприємницької діяльності, який відповідно до Закону зобов'язаний здійснювати утримання та внесення до бюджету податку, який сплачує покупець, або особа, яка ввозить (пересилає) товари на митну територію України.

Об'єктом оподаткування є операції платників податків з продажу товарів (робіт, послуг) на митній території України, у тому числі операції з оплати вартості послуг за договорами оперативної оренди (лізингу) та операції з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору) для погашення кредиторської заборгованості. заставника. Також об'єктом оподаткування є операції з ввезення та вивезення товарів за межі митної території України та надання послуг (виконання робіт) для їх споживання за межами митної території України [4, с. 25].

Не є об'єктом оподаткування операції з надання послуг страхування та перестрахування, передбачених Законом України «Про страхування»; операції з обігу валютних цінностей, банківських металів, банкнот та монет Національного банку України; надання послуг з інкасації, розрахунково-касового обслуговування, залучення, розміщення та повернення коштів за договорами позики, депозиту, вкладу; оплаті вартості державних платних послуг, наданими платникам податків органами виконавчої влади та місцевого самоврядування; виплати заробітної плати, пенсій, стипендій, субсидій, дотацій фізичним особам за рахунок бюджетів або соціальних чи страхових фондів у порядку, встановленому законом; передачі основних фондів як внесків до статутного фонду юридичної особи для формування її цілісного майнового комплексу в обмін на емітовані ним корпоративні права; безоплатної передачі об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст або їх спільну власність; інші операції, визначені чинним законодавством [4, с. 25].

База оподаткування операцій з продажу товарів (робіт, послуг) визначається виходячи з їхньої договірної вартості, визначеної за вільними або регульованими цінами з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, інших загальнодержавних податків та зборів, за винятком ПДВ, що включаються до ціни товарів згідно із законами України з питань оподаткування. До складу договірної вартості включаються будь-які суми коштів, вартість матеріальних та нематеріальних активів, що передаються платнику податків безпосередньо покупцем або через будь-яку третю особу у зв'язку з компенсацією вартості товарів (робіт, послуг), проданих (виконаних, наданих) таким платником податків [4, с. 25].

Об'єкти оподаткування, крім операцій, звільнених від оподаткування, оподатковуються за ставкою 20%. Податок становить 20% бази оподаткування та додається до ціни товарів (робіт, послуг). Податок ПДВ обчислюється за нульовою ставкою щодо операцій із продажу товарів (робіт, послуг), вивезених платником податків за межі митної території України. У тому числі за нульовою ставкою оподатковуються операції з постачання для заправки або постачання морських та повітряних суден, які виконують міжнародні рейси для навігаційної діяльності або перевезення пасажирів чи вантажів за платню. Нульова ставка поширюється на судна ВМС та ВПС України відповідно [4].

Обчислити об'єм доданою вартості можна, можливо при допомозі двох методів:

$$1. \text{ Сума ПДВ} = \text{Ставка ПДВ} * (\text{Зарплата} + \text{Прибуток}) \quad (1.1)$$

$$2. \text{ Сума ПДВ} = \text{Ставка ПДВ} * (\text{Виручка від реалізації} - \text{Матеріальні витрати}) \quad (1.2)$$

Останній метод був прийнятий країнами Європейського Співтовариства для обчислення податку на додану вартість. У нашій країні застосовується перший метод обчислення доданої вартості, оскільки він є більш зручним та простим у обчисленні [4, с. 25].

Податковим кодексом України було запроваджено принципово новий порядок визначення фінансових результатів і схема розрахунку оподаткованого прибутку. Вони не були раніше апробовані та суперечать основним ідеям бухгалтерського обліку. Це призвело до того, що різко ускладнилася техніка

розрахунку податкових зобов'язань, виникла заплутана та нічим не виправдана ситуація різних правил визначення моменту отримання доходів залежно від виду податку, з'явилися принципові невідповідності між податковим зобов'язанням, обліком з однієї сторони, фінансовим і управлінським з іншої, то є між податковою та фінансовою звітністю. Зокрема серед відмінностей між фінансовою та податковою звітністю можна виділити такі [20, с. 31]:

- визначення моменту реалізації продукції (робіт, послуг);
- облік витрат на придбання товарно-матеріальних цінностей;
- розрахунок собівартості реалізованою продукції;
- облік витрат та фінансових результатів у зв'язку із здійсненням бартерних господарських операцій;
- визначення сум амортизаційних відрахувань і облік основних фондів

У таких умовах суттєво знижується ефективність податкової політики держави, виникають умови для різноманітних маніпуляцій і ухилень від податкових платежів, розрахунок податкових зобов'язань виявляється надзвичайно трудомістким процесом.

Отже, сучасна податкова система регламентує основні обов'язки платників: вести бухгалтерський облік, складати звітність про фінансово-господарську діяльність та забезпечувати її безпеку; у строки, встановлені законодавством, подавати до державних податкових інспекцій та інших державних органів бухгалтерську звітність та інші документи та відомості, пов'язані з обчисленням та сплатою податків та інших обов'язкових платежів; своєчасно та в повному розмірі сплачувати податкові суми та здійснювати інші обов'язкові платежі, допускати службових осіб податкових інспекцій для обстеження приміщень, що використовуються з метою отримання доходів або пов'язані із утриманням об'єктів оподаткування, а також для перевірок з питань обчислення податків та інших обов'язкових платежів; виконувати інші обов'язки, пов'язані з обчисленням та сплатою податків та інших обов'язкових платежів [24].

1.3. Порівняльна характеристика загальної та спрощеної системи оподаткування підприємств

Надходження до бюджету залежать від багатьох факторів. Відсутність платоспроможного попиту, кадровий голод, а також недосконалість податкової політики, техніки та права (зокрема велика кількість пільг, складність обчислення тощо) аж ніяк не сприяють вирішенню проблеми збирання податків, що, в свою чергу, визначає значні недонадходження до бюджету.

Водночас просто несерйозно міркувати про зниження податків, коли в податкової системі є маса законних і незаконних лазівок. У подібних умовах держава не може різко знизити податкове навантаження, оскільки наповнюваність скарбниці суттєво зменшиться, що ще більше загострить бюджетний криза.

Одним з варіантів виходу з ситуації, що склалася, доцільно комплексне здійснення наступних заходів:

У галузі податкової політики: перегляд чинної системи податків (аж до скасування деяких з них) в відношенні зменшення податкових ставок за рахунок розширення оподатковуваної бази, інвентаризації податкових пільг та перегляду існуючої системи фінансових санкцій;

У галузі податкового права: удосконалення чинного податкового законодавства;

У галузі податкової техніки: спрощення механізму обчислення та сплати податків, посилення податкового контролю за рахунок удосконалення податкового адміністрування [2].

Наступна основна проблема чинної податкової політики – легалізація «тіньової економіки», значну частину якої складають надходження від нового приватного сектора. Вони, як правило, непропорційно низькі щодо реальних (а не офіційно показуваних) доходів. Величезні суми готівки грошей проходять головним чином через комерційні кіоски та всю систему роздрібною та дрібною торгівлі та побутового обслуговування населення. При чинною податкової системі уникнути цього неможливо, оскільки схема оподаткування неадекватна

формам малого підприємництва цих сферах. Тому сьогодні назріла необхідність виробити ефективні заходи в даному напрямку, які передбачають внесення змін в банківське, митне і громадянське законодавства, в Кримінальний кодекс і т.д. При цьому важливо зазначити, що впоратися із завданням легалізації «тіньової економіки» тільки заходами карального характеру неможливо, для цього треба створити у людей та фірм бажання платити податки – тобто отримувати високі легальні доходи. Платник податків готовий стати законослухняним за умови, що податкові вилучення будуть розумними, і держава надасть йому замість ряд гарантій, зокрема й соціальних.

Таким чином, сутність цього питання полягає в умінні держави знайти баланс між об'єктивно суперечливими одна одній фіскальною і стимулюючою функціями податку.

Важливим напрямом інвестиційної активності у суспільстві є (широко практикується в країнах Західної Європи, США, Японії) усунення акценту з доходів підприємств на доходи фізичних осіб як в сфері прямого, і непрямого оподаткування.

Проте сьогодні, через не адаптування до умов ринкової економіки, наявність недостатньо обґрунтованого пільгового режиму оподаткування окремих галузей або суб'єктів господарювання, а також низьку ефективність боротьби з ухиленнями від оподаткування в окремих сферах діяльності, викликаних недосконалістю окремих положень податкового законодавства, вантаж податкового тиску між різними платниками поширюється дуже нерівномірно. В даний час найбільший тягар податків та найбільш жорсткий підхід у забезпеченні контролю за своєчасністю сплати податків і зборів доводиться на підприємства (юридичні особи), у яких краще налагоджений облік та їх легше перевірити.

Усунення цієї невідповідності – найважливіше завдання подальшого вдосконалення податкової політики. Проте зміна порядку оподаткування з посиленням його впливу на доходи фізичних осіб сьогодні, в умовах існуючого падіння рівня життя населення не тільки не можливо, але і небезпечно, так як

загрожує соціальним вибухом.

Зрозуміло, така перебудова структури оподаткування неминуче вимагатиме часу. І вона буде пов'язана з процесом зростання доходів основної частини населення, забезпеченням стабільного зростання так званого середнього класу населення, зниженням розшарування в суспільстві.

Як показує весь досвід податкових реформ останніх років, вона неминуча – так як тільки така структура податків забезпечує стійке зростання громадського виробництва.

Далі ми розглянемо відмінності між спрощеною та загальною системами оподаткування (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Порівняння спрощеної та загальної систем оподаткування [43, с. 28]

Критерій	Спрощена система		Загальна система	
	юр.особи	фіз. особи	юр.особи	фіз. особи
основні податки та їх ставки	єдиний податок (ставка залежить від групи)		податок на прибуток (18%)	ПДФО (18%) та військовий збір (1,5%)
к розраховується податок	як % від доходу (3 група)	як % від доходу (3 група) або як фіксований щомісячний платіж (1-2 група)	% від прибутку	% від чистого оподаткованого доходу (ЧОД) = доходи – витрати, які дозволені ПКУ)
	як % від оцінки землі (для сільськогосподарських виробників, 4 група)			
обмеження на кількість працюючих	обмеження відсутні (групи 3-4)	є у групі 1 (0 чол.), групи 2 (10 чол.), обмеження відсутні у групі 3 та фермерським господарствам у групі 4, яким для ЄП заборонена праця найманих осіб	відсутні	

обмеження на обсяг доходу	існують – у групи 3, відсутні – у групи 4	існують – у груп 1-3, відсутні – у групи 4	відсутні	
обмеження по виду діяльності	існують заборонені для групи 3, частка 75% с/г для групи 4	існують заборонені види діяльності (групи 1-3), тільки с/г виробництво для ФОП 4 група у складі фермерського господарства	відсутні	відсутні, окрім видів діяльності взагалі заборонених фізособам
правило визначення доходів і витрат для оподаткування	дохід визнається при надходженні грошей		за правилами бухобліку, принцип нарахування	дохід визнається при надходженні грошей, витрати – при їх витрачанні
сплата ЄСВ «за себе»	–	сплачується, але можна обмежитися сплатою лише у мінімальному розмірі: 1474 грн – у 2023 році	–	сплачується 22% від ЧОД за місяць, але у межах 1474-22110 грн у 2023 р.
сплата земельного податку	ні		так	
вексельні розрахунки, взаємозаліки	такі розрахунки заборонені для групи 1-3, але дозволені для групи 4		дозволено	
необхідність ведення бух. обліку	так	ні, лише книга обліку доходів і витрат	так	ні, лише книга обліку доходів і витрат ³

Спрощена система оподаткування, також відома як єдиний податок (ЄП) згідно з Главою 1 Розділу XIV Податкового кодексу України (статті 291-300), є схожою для юридичних та фізичних осіб.

Зрозуміло, що спрощена система призводить до меншого податкового навантаження порівняно із загальною системою оподаткування. Остання передбачає сплату податку на прибуток для юридичних осіб і ПДФО, ВЗ (військовий збір) та ЄСВ (єдиний внесок на соціальне страхування) для фізичних осіб – підприємців (ФОП).

1. Рахується як найбільша чисельність за будь-який місяць податкового (звітного) періоду. У п. 291.4 ПКУ мова йде не про середньооблікову чисельність, а про чисельність, яка не перевищує 10 осіб.

Аналогічне роз'яснення є в ЗІР, категорія 107.01.07. При цьому не враховуються працівники, які перебувають: у відпустці по вагітності й пологам, у відпустці по догляду за дитиною до досягнення 3(6)- річного віку, мобілізовані працівники (пп. 291.4.1 ПКУ);

2. З 01.07.2020 р. необхідно сплачувати земельний податок для груп 1-3, якщо є передача землі чи нерухомості на ній в оренду/найм або позичку (пп. «4» п. 297.1 ПКУ). Однак, якщо в оренду надається частина земельної ділянки з визначеним розміром, то об'єктом оподаткування стає лише площа, яка передається (індивідуальна податкова консультація від 14.12.2020 р. № 5159/ПК/99-00-04-03-03-06);

3. З 1 січня 2021 року книги обліку застосовуються як паперові, так і електронні, у тому числі й файли у Excel. Форма довільна. Реєстрації книги не підлягають.

Загалом, спрощена система оподаткування стає більш вигідною у таких випадках:

1. Бізнес є високоприбутковим і має низькі витрати. Якщо витрати великі, то краще вибрати загальну систему оподаткування, де податок сплачується з прибутку, різниці між доходами та витратами.

2. Виручка за рік є невеликою (дохід), оскільки спрощена система оподаткування, як правило, не залежить від доходу (особливо для 1-2 та 4 груп), або стягується невеликий відсоток від доходу (3 група).

3. Існує користування земельними ділянками, оскільки це дозволяє зекономити на сплаті земельного податку.

4. Немає необхідності реєструватися як платник ПДВ, особливо коли основними клієнтами є населення або інші спрощенці, це може зробити товари та послуги більш доступними.

5. Якщо у вас є сільськогосподарське виробництво, то 4 група може бути найкращим вибором, оскільки податок залежить від кількості землі і її оцінки, а не від доходу сільськогосподарського підприємства.

Важливо враховувати, що спрощена система оподаткування підходить тільки в тому випадку, якщо можна дотримуватися всіх обмежень, включаючи:

- Проведення всіх розрахунків грошима, без використання бартеру.
- Відсутність найманих працівників в певних категоріях (1 та 2 група).
- Досягнення доходу за рік, який не перевищує ліміти для вашої групи (групи 1-3, для 4 групи ліміту немає, але є вимоги до частки сільськогосподарської продукції власного виробництва).
- Відсутність заборонених видів діяльності згідно з Податковим кодексом України (ПКУ) для спрощеної системи оподаткування (п. 291.5 ПКУ для груп 1-3).
- Стати сільськогосподарським товаровиробником (4 група).

Варто відзначити, що спрощена система оподаткування не застосовується до банків, ломбардів, кредитних спілок, страхових компаній, довірчих товариств, лізингових компаній, інвестиційних фондів, реєстраторів цінних паперів та нерезидентів.

Спрощена система також звільняє від сплати земельного податку (п. 297.1 ПКУ) та рентної плати за спеціальне водокористування для 4 групи ЄП (п. 297.1 ПКУ). Однак вона не звільняє від інших податків, таких як: ПДФО, ВЗ, ЄСВ для найманих працівників, ПДВ (залежно від групи), екологічний податок, мито, рентна плата (яка обмежена для багатьох видів діяльності, які заборонені для спрощеної системи, наприклад, 1-3 групи не можуть видобувати підземні води), податок на нерухоме майно, туристичний збір, транспортний податок

Висновки до розділу 1

Розгляд теоретичних основ оподаткування підприємств дозволив нам зробити такі узагальнення:

- на формування податкової політики впливають такі фактори: загальна економічна ситуація в країні, що характеризується темпами зростання (падіння) виробництва; рівень інфляції; кредитно-грошова політика держави; відповідність між сферою виробництва, що знаходиться під державним контролем, та приватизованим сектором;

- вивчення досвіду розвинутих країн свідчить про те, що з метою забезпечення бездефіцитності бюджету країни здійснюється не посилення податкового навантаження, що лягає на виробників і фізичних осіб, а розширення податкової бази та скорочення державних витрат на тлі широкомасштабного та цілеспрямованого зниження податків;

- сучасна податкова система регламентує основні обов'язки платників: вести бухгалтерський облік, складати звітність про фінансово-господарську діяльність та забезпечувати її безпеку; у строки, встановлені законодавством, подавати до державних податкових інспекцій та інших державних органів бухгалтерську звітність та інші документи та відомості, пов'язані з обчисленням та сплатою податків та інших обов'язкових платежів; своєчасно та в повному розмірі сплачувати податкові суми та здійснювати інші обов'язкові платежі;

- розглянуті переваги та відмінності між спрощеною та загальною системами оподаткування.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ ПЛАТЕЖІВ
ДП «БЕРЕГОМЕТСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»
ЗА 2020-2022 РОКИ

2.1. Вплив оподаткування на результати фінансово-господарської
діяльності підприємства

ДП «Берегометське ЛМГ» створене у березні 1998 року на базі Берегометського держлісгоспу і державного мисливського господарства «Буковинське». Територія господарства належить до гірсько-лісової зони Українських Карпат, з висотою над рівнем моря до 1400 м.

Мета діяльності підприємства спрямована на :

- ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання та відтворення лісів;
- ведення мисливського господарства, охорони, відтворення та раціонального використання державного мисливського фонду на території мисливських угідь, наданих у користування Підприємству.

Основними напрямками діяльності підприємства є:

- Проведення заходів з відновлення лісів, підвищення їх продуктивності, створення насаджень із швидкоростучих і технічно цінних порід;
- Здійснення заходів із заміни малоцінних низькопродуктивних насаджень на високопродуктивні залісення малопродуктивних земель;
- Організація лісонасінневої справи і лісових розсадників.
- Збереження та посилення захисних властивостей лісів, лісонасаджень, що виконують захисні, водоохоронні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції.
- Поліпшення стану і підвищення продуктивності лісів.
- Охорона лісів і захисних лісонасаджень від незаконних порубів, пошкоджень, самовільного сінокосіння, випасання худоби в заборонених місцях

та інших лісопорушень та притягнення до відповідальності лісопорушників та стягнення з них збитків.

- Охорона лісів і захисних лісонасаджень від пожеж, здійснення протипожежних заходів, захист лісів від хвороб та шкідників.
- Облік лісових користувачів.
- Виробництво продукції та товарів народного споживання.
- Ведення мисливського господарства та контроль за дотриманням правил полювання.
- Здійснення біотехнічних заходів, що спрямовані на підвищення продуктивності і поліпшення якості мисливських угідь та зростання чисельності мисливських тварин.
- Організація та проведення полювання, в тому числі й полювання іноземними громадянами, реалізація мисливських тварин та продукції полювання, в тому числі і за кордон.
- Ведення обліку мисливської фауни і реєстрація всіх змін в його складі.
- Вивчення мисливської фауни з метою найбільш раціонального її використання.
- Проведення протягом всього року винищення вовків, бродячих собак, котів, шкідливих птахів, а також регулювання чисельності лисиць.
- Ведення відстрілу диких тварин в порядку селекційного відбору та відстрілу тварин з метою наукових досліджень.
- Постійний контроль за ветеринарним та радіаційним станом угідь.
- Організація та проведення полювання на території закріплених угідь, реалізація мисливських тварин та продукції полювання, в тому числі за кордон.
- Прийом і організація полювання для іноземних туристів-мисливців, обслуговування з організацією харчування (придбання продуктів харчування в магазинах, на ринках, у населення по ринкових цінах, та на інших торгівельних підприємствах).
- Розвиток мисливського собаківництва.

- Забезпечення проведення лісового і мисливського упорядкування, збереження в господарстві лісовпорядного, мисливськовпорядчого, картографічного та статистичного матеріалів.

- Здійснення капітального будівництва в господарстві, ефективного використання виробничих фондів і капітальних вкладень, технічного переозброєння підприємства.

- Ведення підсобного сільського та рибного господарства.

- Облік лісів і реєстрація всіх змін у їх складі; розробка і подання по підлеглих матеріалів про розподіл лісів на категорії та застосування лісових такс і зміну границь лісництв.

- Виконання матеріальної та грошової оцінки лісу на лісосіках, призначених до рубки; проведення рубок з додержанням діючих настанов і правил.

- Забезпечення підвищення продуктивності праці на основі механізації трудомістких лісокультурних і лісогосподарських робіт.

- Складання виробничих, фінансових та інших планів в межах установлених контрольних цифр та лімітів, балансів прибутків та витрат, кошторисів; подання їх по підлеглих та здійснення заходів по їх виконанню.

- Організація первинного обліку, складання зведених фінансових та статистичних звітів. Організація та вдосконалення бухгалтерського обліку, здійснення контролю за використанням фінансових і матеріальних ресурсів.

Оцінка фінансового стану дає можливість оцінити наявність майна та джерел його формування та фінансової стійкості, що важливо для своєчасного здійснення сплати податків.

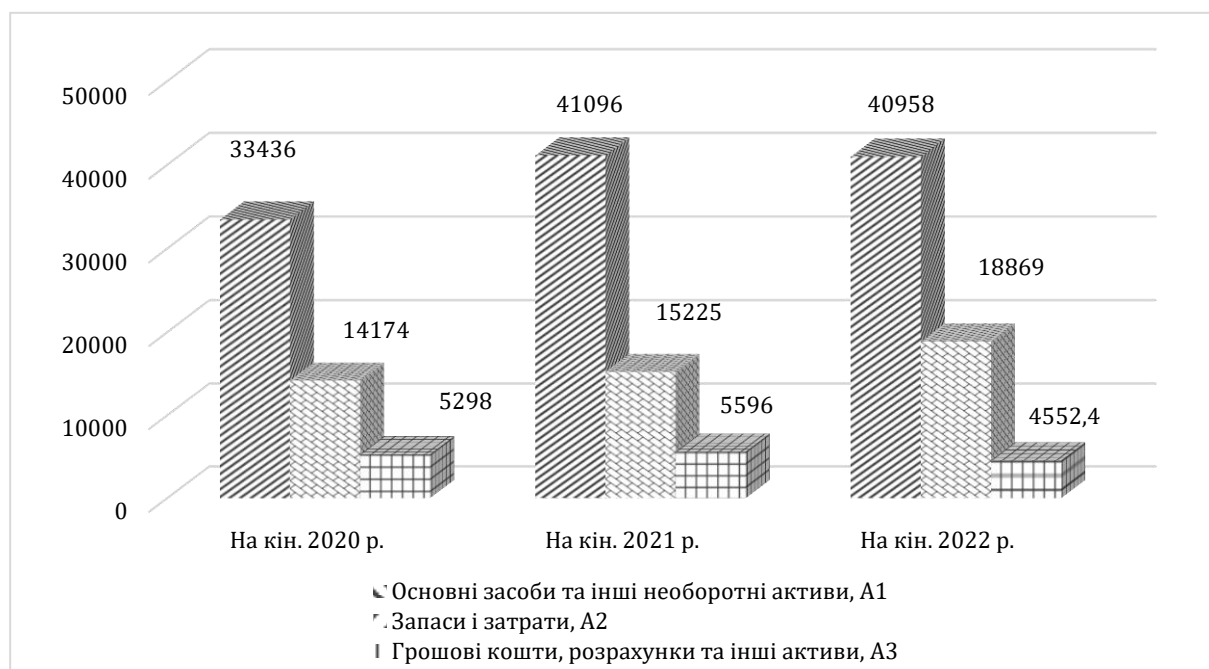
Визначимо, які зміни характерні для обсягу та структури активного капіталу ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020-2021 рр. (Додаток 1).

Як показали дані Додатку 1, обсяг активного капіталу за досліджуваний період має тенденцію зростання, що свідчить про наявність капіталу для розвитку підприємства, найбільше збільшення характерне для основних засобів і інших необоротних активів (7660,0 тис. грн. або 22,9%), що свідчить про вибір стратегії

підприємства на оновлення матеріально-технічної бази підприємства. Аналіз структури активного капіталу показав, що найбільшу частку займають основні засоби і інші необоротні активи – 66,4%.

Як свідчать дані Додатку 2, загальний обсяг майна підприємства ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020-2021 рр. склав у минулому році – 61917,0 тис. грн., а у звітному році – 64278,0 тис. грн. За два роки загальний обсяг активів, що знаходяться у розпорядженні ДП «Берегометське ЛМГ», зріс на 2361,0 тис. грн. або на 3,8% відносно величини минулого року. Зростання загального обсягу активів відбулося внаслідок зростання запасів і витрат при зменшенні основних засобів і інших необоротних активів (на 138,0 тис. грн.), грошових коштів, розрахунків та інших активів (1043,6 тис. грн.).

Динамічні зміни пасивного капіталу зображені на рис 2.2.

Рис. 2.1 Динамічні зміни активного капіталу ДП «Берегометське ЛМГ» на кінець 2020-2022 рр

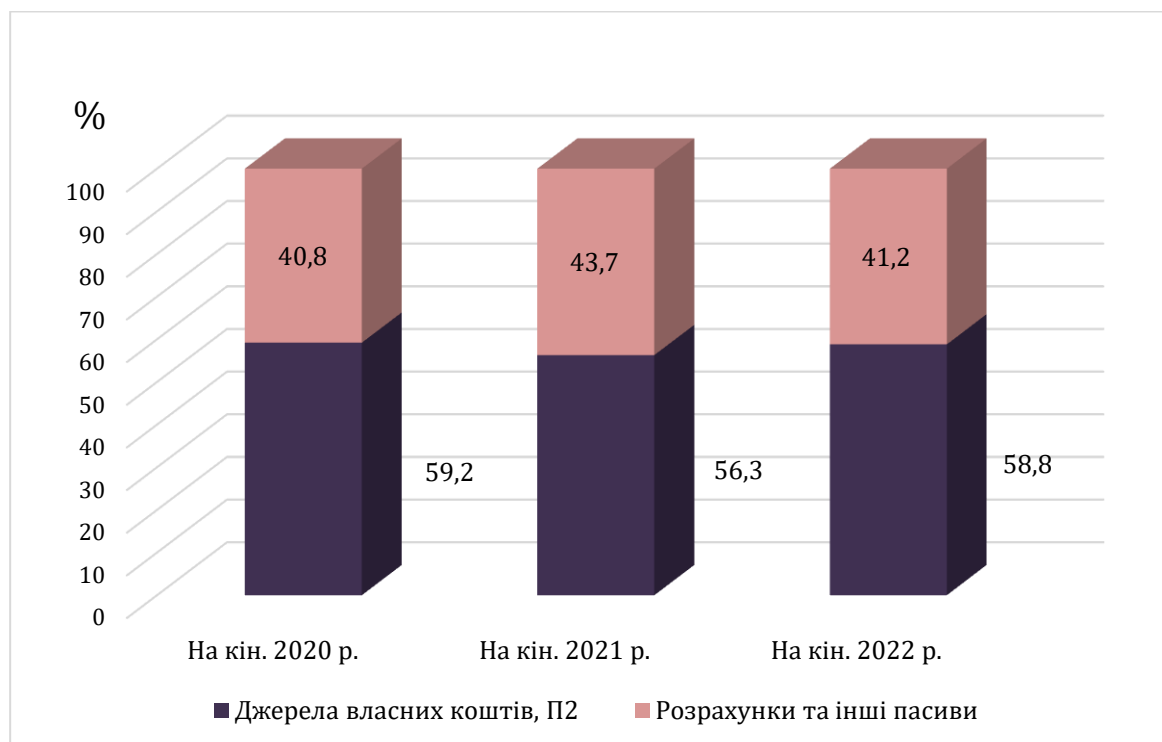
Для аналізу складу і структури пасивного капіталу складається аналітична таблиця (Додаток 3), де розглядаються джерела фінансування активів. Як правило, за рахунок залучених (довгострокових кредитів банку і позичок) покриваються незавершені капітальні вкладення і устаткування, а за рахунок

власних - основні засоби, довгострокові фінансові вкладення, нематеріальні активи, а також джерела фінансування запасів і витрат.

Дані Додатку 3 дозволяють визначити наступні тенденції: для власних джерел формування майна характерне зростання їх розміру з 31306,0 тис. грн. у минулому році до 34888,0 тис. грн. у звітному році, а розмір залученого капіталу склав 21602,0 тис. грн. у минулому році і 27029,0 тис. грн. у звітному році, що суттєво вплинуло на структурні зміни в джерелах майна, що в основному характеризується вмільм використанням власних коштів і кредиторської заборгованості при формуванні майна. Підприємство використовує помірну політику формування активів.

Дані Додатку 4 показують, що для власних джерел формування майна характерна тенденція зростання на 2887,0 тис, а розмір залученого капіталу зменшився на 526,0 тис. грн. за 2021-2022 роки, що суттєво вплинуло на структурні зміни в джерелах майна: частка власного капіталу зросла на 2,4% при зниженні частки позикового капіталу з 43,7 до 41,2%.

Динамічні зміни пасивного капіталу зображені на рис 2.2.

Рис. 2.2 Структура пасивного капіталу за 2020-2022 роки

Проаналізуємо в таблиці 2.1 динамічні зміни показників ліквідності ДП «Берегометське ЛМГ» на кінець 2021-2022 рр.

Таблиця 2.1

Динаміка показників ліквідності ДП «Берегометське ЛМГ» на кінець 2021-2022 рр.

Назва коефіцієнта	Нормативне значення	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення 2020-2022 рр.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\geq 0,2$	0,01	0,06	0,05	0,04
Коефіцієнт термінової ліквідності	0,8 - 1	0,66	0,55	0,58	-0,06
Коефіцієнт покриття	= 2	1,18	0,76	0,78	-0,4
Чистий оборотний капітал		3992,0	-6158,0	-5702,0	1710,0

Дані таблиці 2.1 свідчать про невідповідність показників встановленим нормативним значенням, коефіцієнт абсолютної ліквідності за досліджуваний період не вкладався в норму – 0,2 – 0,7, тобто підприємство не має можливості оплатити свої короткотермінові зобов'язання і характеризує неплатоспроможність підприємства на дату складання балансу.

Проміжний коефіцієнт покриття відображає прогнозуючі платіжні можливості за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами, оптимальне значення цього коефіцієнту лежить в діапазоні 0.8 – 1.0. Фактичне його значення по підприємству менше нормативу (0,66 і 0,58).

Найбільш узагальненим показником платоспроможності виступає загальний коефіцієнт покриття, при нормативному значенні 2,0 фактичні значення склали відповідно 1,18. 0,76, 0,78, що свідчить про несприятливі платіжні можливості підприємства.

Значення чистого оборотного капіталу зменшилося за 2020-2022 рр., що підтверджує зроблений нами висновок про неможливість покриття своїх

короткотермінових зобов'язань за рахунок наявних мобільних активів. Від'ємне значення свідчить про нестачу чистих обігових коштів: у 2021 році -6158,0 тис. грн., у 2022 році -5702,0 тис. грн.

В таблиці 2.2. проведений аналіз фінансової стійкості ДП "Берегометське ЛМГ" за 2020-2022 рр.

Таблиця 2.2

Аналіз фінансової стійкості ДП "Берегометське ЛМГ" за 2020-2022 рр.

Показники	Значення показників за		
	2020 рік	2021	2022 рік
1. Власні кошти	31306,0	34888,0	37775,0
2. Основні засоби та інші необоротні активи	33436,0	41096,0	41096,0
3. Наявність власних оборотних засобів	-2130,0	-6208,0	-3321,0
4. Довгострокові кредити і позики	0,0	0,0	0,0
5. Наявність власних довгострокових кредитів і позик формування запасів і витрат	-2130,0	-6208,0	-3321,0
6. Короткострокові кредити і позики	0,0	1304,0	0,0
7. Загальна величина основних джерел формування запасів і витрат	-2130,0	-4904,0	-3321,0
8. Величина запасів і витрат	14266,0	14046,0	15280,0
Надлишок (+) чи нестача (-) власних оборотних засобів	-16396,0	-20254,0	-18601,0
Надлишок (+) чи нестача (-) власних і довгострокових джерел формування запасів і витрат	-16396,0	-20254,0	-18601,0
Надлишок (+) чи нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів і витрат	-16396,0	-18950,0	-18601,0
Тип фінансової ситуації	<i>Кризовий</i>	<i>Кризовий</i>	<i>Кризовий</i>

Проведені розрахунки дозволяють нам зробити узагальнення щодо поглиблення кризового фінансового стану за методикою Шеремета А. Д., основною причиною такого стану є нестача власних обігових коштів ДП «Берегометське ЛМГ» для поточної діяльності.

Важливим аспектом аналізу фінансово-господарської діяльності є дослідження механізму формування фінансових результатів підприємства (таблиця 2.3).

Як свідчать наведені дані таблиці 2.3, при зростанні обсягу чистого доходу

Таблиця 2.3

**Динаміка фінансових результатів ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 -
2022 рр.**

Показник	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Зміна	Рух фінансових фондів
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	
1. Чистий дохід від реалізації продукції	142516,0	173394,0	222822,0	156,3	зростання
2. Собівартість реалізованої продукції	117551,0	145364,0	187631,0	159,6	зростання
3. Валовий прибуток	24965,0	28030,0	35191,0	141,0	зростання
4. Інші операційні доходи	312,0	1532,0	2607,0	835,6	зростання
5. Інші операційні витрати	2232,0	2639,0	7928,0	355,2	зростання
6. Комерційні й управлінські витрати	20771,0	24901,0	17634,0	84,9	спад
7. Прибуток від операційної діяльності	2274,0	2022,0	12236,0	538,1	зростання
8. Інші фінансові доходи	-	-	217,0	-	
9. Інші фінансові витрати	-	180,0	32,0	-	
10. Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	2274,0	1842,0	12421,0	546,2	зростання
11. Податок на прибуток	607,0	744,0	2749,0	452,9	зростання
12. Чистий прибуток	1517,0	1098,0	9672,0	637,6	зростання

від реалізації продукції на 56,3% за 2020-2023 роки для досліджуваного підприємства характерна тенденція зростання собівартості реалізованої продукції на 6908,0 тис. грн. Підприємство сформувало валовий прибуток, розмір якого щорічно зростав з 24965,0 тис. грн. до 35191,0 тис. грн. За рахунок сальдо інших операційних доходів і витрат, зменшення комерційних та управлінських витрат на 15,1% воно мало змогу у досліджуваному періоді сформувати фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування, який зріс у 2022 році порівняно з 2020 роком у 5,5 разів і склав 12421,0 тис. грн. Для чистого прибутку характерна тенденція зростання з 1517,0 тис. грн. до 9672,0 тис. грн.(637,6%).

Система показників фінансових результатів включає в себе не тільки абсолютні, але й відносні показники ефективності господарювання - це показники рентабельності. Рентабельність представляє собою прибутковість виробничого

процесу. Чим вищий рівень рентабельності, тим вища ефективність господарювання підприємства як самостійної ринкової одиниці.

Управлінню рентабельністю на ДП «Берегометське ЛМГ» здійснює економічний відділ, який на основі фінансового плану, визначає майбутні обсяги реалізації, собівартість, вплив факторів, цим самим і здійснюється деяке планування рентабельності і, відповідно, змінюючи ті, чи інші показники можна управляти рентабельністю. [10]

Про те, які показники рентабельності характерні для досліджуваного підприємства свідчать дані таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

**Динаміка показників рентабельності ДП «Берегометське ЛМГ»
за 2020 – 2022 рр.**

Показник	Алгоритми розрахунку показника	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення 2020-2021 рр.	Відхилення 2021-2022 рр.
Рентабельність активів прибутку від звичайної діяльності	прибуток від звичайної діяльності/активи *100	4,0	3,0	2,2	-1	-0,8
Рентабельність) капіталу за чистим прибутком	чистий прибуток/активи *100	2,3	2,0	15,1	-0,3	13,1
Рентабельність власного капіталу	чистий прибуток/власний капітал *100	4,9	3,2	25,6	-1,7	22,4
Рентабельність виробничих фондів	чистий прибуток/виробничі фонди*100	3,2	2,0	16,2	-1,2	14,2
Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком	чистий прибуток/чистий дохід*100	1,1	0,6	4,3	-0,5	3,7
Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності	прибуток від операційної діяльності/ чистий дохід *100	1,6	1,2	0,5	-0,4	-0,7
Рентабельність реалізованої продукції за валовим прибутком	валовий прибуток /чистий дохід *100	2,1	1,6	15,8	-0,5	14,2

Аналіз даних таблиці 2.4 свідчить про те, що, протягом досліджуваного періоду для більшості показників рентабельності характерне зростання. Рентабельність активів за прибутком від звичайної діяльності склала у 2020 році 4,0%, у 2021 році 3,0% у 2022 році 2,2%. У 2022 році рентабельність капіталу (за чистим прибутком) різко зросла порівняно з 2020 роком на 13,1%. Найвищим показником рентабельності у 2022 році є рентабельність власного капіталу - 25,6%, яка зросла порівняно з 2020 роком на 22,4%. Рентабельність виробничих фондів зросла з 3,2% у 2020 році до 16,2% у 2022 році, така ситуація свідчить про доцільність вкладень у виробничий процес. Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком зросла за досліджуваний період на 3,7%. Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності за 2020 – 2022 рр., зменшилася на 0,7% це свідчить про зменшення віддачі від продажу продукції і є наслідком зростання витрат на виробництво та інших негативних факторів.

Рентабельність реалізованої продукції за валовим прибутком характеризується зростанням з 2,1% у 2020 році до 15,8% у 2022 році і показує, що з кожних 100 грн. реалізованої продукції підприємство отримує 15,8 грн. валового прибутку.

Отже, узагальнюючи проведене дослідження впливу фінансового стану на оподаткування ДП «Берегометське ЛМГ» можна констатувати, що підприємство працює прибутково, більшість показників рентабельності зростали за досліджуваний період, однак зміни активного та пасивного капіталу привели до погіршення фінансової стійкості підприємства та кризового стану.

2.2. Особливості реалізації податкової політики на підприємстві

Останнім часом під час розгляду процесів функціонування керуючих систем на підприємствах України дедалі частіше виділяють самостійну підсистему фінансового менеджменту – податковий менеджмент. Це пов'язано як зі значною питомою вагою податків у реальних грошових потоках, так і з наявністю законодавчо встановлених нормативів, що ускладнюють процеси обліку, аналізу

та можливість уніфікованого використання масиву управлінської інформації. Хоча необхідність більш детального вивчення питань податкового управління не викликає сумніву, його рамки в межах системи менеджменту на підприємстві ще остаточно не визначені та потребують детального розгляду.

Синтез керуючих систем будь-якого рівня необхідно починати з розчленування об'єкта та суб'єкта управління з подальшим визначенням цільової макрофункції, задає напрями оптимізації регулюючих впливів. Тобто для початку визначимо сутність податкового менеджменту (управління).

Зараз є кілька підходів до визначення сутності системи податкового менеджменту. Більшість вітчизняних та зарубіжних учених-економістів вважають систему податкового менеджменту невід'ємною частиною фінансового менеджменту [14, 41, 42], яка «передбачає оптимізацію економічної стратегії підприємства при жорстко заданих параметрах податкового середовища та ринкової кон'юнктури» [28].

Враховуючи вищевикладені трактування поняття податкового менеджменту, сформулюємо найповніше визначення сутності цієї категорії. Отже, податковий менеджмент – це щодо відокремлена частина фінансового менеджменту, що є керуючу систему, метою функціонування якої є мінімізація фактичних витрат прямо, чи опосередковано пов'язані з оподаткуванням підприємства з урахуванням умов, накладених економічної стратегією підприємства, за жорстко заданих параметрах довкілля.

Ефективність керуючого впливу значною мірою визначається повнотою його функціональних елементів, тому охарактеризуємо специфіку реалізації основних функцій системи податкового управління в Україні.

1. Податковий облік та аналіз. Є найбільш складною та трудомісткою у реалізації, так як відсутність єдності систем бухгалтерської та податкової обліку в Україні вимагає проведення відокремленого комплексу заходів щодо узгодження управлінської інформації, тому вирішення зазначених недоліків на мікрорівні (в т.ч. за допомогою впровадження сучасних інформаційних технологій) може призвести до суттєвих кінцевих результатів .

2. Податкове регулювання та контроль. В рамках жорстких умов зовнішнього податкового середовища регулювання полягає в оперативному управлінні податковою базою та окремими податковими параметрами на підприємстві на основі комплексного аналізу та моніторингу екзогенної інформації. У свою чергу податковий контроль забезпечує адекватність прийнятих рішень у сфері податкового управління, а отже, та підвищення ефективності функціонування усієї системи.

3. Податкове прогнозування та планування. Зазначені функції реалізуються у взаємозв'язку з усіма елементами системи управління підприємства з урахуванням відособленості інформаційного забезпечення. Причому планування як діяльність, пов'язана з обґрунтуванням на певну перспективу податкових параметрів, є визначальною при формуванні оптимальної системи податкового управління, що і обумовлює його ввідокремлений розгляд у багатьох роботах вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів.

4. Податкова організація. Відокремлення податкового управління на окрему сферу потребує також відповідного організаційного забезпечення. Проте, нині більшість підприємств не потрібно виділення відокремлених організаційних одиниць, а можливо обмежитися лише чітким визначенням функціональних повноважень і відповідальності з податкового менеджменту у межах вже існуючих (бухгалтерії, юридичного та фінансового відділів) [23, 24, 27, 32].

Нині існують різноманітні методики оцінки взаємозалежності податків і ціни, однією з яких є розрахунок податкового навантаження. На наш погляд, у розрахунку слід включати всі нараховані податки, що сплачує підприємство. Такий розрахунок податкового навантаження дозволить визначити частку коштів вилучених з обороту підприємства в вигляді податків та величину зменшення власних джерел розвитку, а також розрахувати нормативи податкового навантаження для промислових підприємств, враховуючи вплив податків на величину та структуру ціни продукції. Для оцінки ступеня впливу податків на формування ціни продукції промислових підприємств застосуємо запропоновану в роботі формулу визначення податкового навантаження на ціни виробників в

Україні за звичайних умов оподаткування. З урахуванням змін українського законодавства розрахунок частки податків в ціні реалізації продукції має такий вигляд (формула 1):

$$P_{ц} = 1 - \frac{1 - c_{ПР}}{1 + c_{ДВ}} - \frac{B_o \times c_{ПР}}{Ц_P} + \frac{B_{ПР} \times c_c}{Ц_P} + \frac{П_I}{Ц_P} \quad (1),$$

де $P_{ц}$ — частка податків в ціні реалізації продукції; (2.1)

Дослідження проведено на підставі даних ДП «Берегометське ЛМГ», що належить до підприємств лісомисливського господарства. Визначена формула буде чинною при будь-яких умовах для формування ціни продукції на території України на внутрішнього ринку. Практичне значення використання такої формули полягає в тому, що вона дозволяє визначити рівень впливу податків на формування ціни продукції промислових підприємств в залежності від характерної для неї структури витрат і рівня рентабельності виробництва. Визначену формулу щодо розрахунку частки податків в ціні реалізації продукції необхідно використовувати при врахуванні такого обмеження: якщо операційні витрати перевищують чистий дохід, то рівень частки податків в ціні продукції буде мінімальним незалежно від величини витрат на оплату праці. У зв'язку з чим, для проведення розрахунку добуток частки витрат в ціні реалізації продукції та ставки податку на прибуток визначають як нуль. Розрахунок частки податків, пов'язаних із виробництвом, тобто рентних платежів, майнових податків та інших, в ціні реалізації продукції встановлюється індивідуально для кожного підприємства на підставі врахування особливостей ведення господарської діяльності. В окремих випадках частка інших податків у ціні реалізації продукції прийматися як постійна величина. Такий підхід надає змогу провести аналіз податкової складової в ціні реалізації продукції на підставі двох показників: рентабельності і трудомісткості продукції. Формула визначення частки податків дає можливість промисловим підприємствам встановити рівень податків тільки для цін тієї продукції, що буде реалізована на внутрішнього ринку України, тому

як ставка ПДВ для продукції, реалізованої на експорт, складає 0% і дає можливість підприємствам отримати бюджетне відшкодування, що не може бути враховано при розрахунку рівня оподаткування за даною формулою. На підставі таких звітних даних ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020-2022 рр. та визначеної формули розраховано частку податків в ціні продукції, призначеної для реалізації на внутрішньому ринку України.

На підставі проведеного розрахунку проаналізуємо структуру ціни продукції ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020-2021 рр. і відобразимо результати дослідження в Додатку 5.

Наведені в Додатку 5 дані свідчать, що рівень податків у досліджуваному підприємстві знаходиться в межах від 21,8% до 23,2% і залежить від структури витрат та отриманого прибутку. За аналізований період підприємство мало найбільший рівень витрат та найменший рівень чистого прибутку в ціні продукції у 2021 році.

2.3. Оцінка видів податків та ефективності системи оподаткування підприємства

Підприємство працює на загальній системі оподаткування і є платником податку на прибуток. Про те, який розмір податку на прибуток сплатило підприємство, свідчать дані таблиці 2.5.

Як показали дані таблиці 2.5, згідно Декларації про прибуток підприємство сплатило у 2020 році 607,0 тис. грн., у 2021 році 744,0 тис. грн. у 2022 році 2749,0 тис. грн., що пояснюється суттєвим зростання прибутку від звичайної діяльності до оподаткування на 10147,0 тис. грн. або на 438,3%. Частка податку на прибуток у прибутку від звичайної діяльності до оподаткування зменшилася за досліджуваний період на 4,6% у зв'язку з випередженням темпу росту податку податку на прибуток (452,9%) над темпом росту прибутку від звичайної діяльності до оподаткування (538,3%).

Таблиця 2.5

**Динаміка нарахованого податку на прибуток ДП «Берегометське ЛМГ»
за 2020 - 2022 рр.**

Показник	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Зміна	Рух фінансових фондів
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	2274,0	1842,0	12421,0	10147,0	приріст
Податок на прибуток	607,0	744,0	2749,0	2142,0	приріст
Частка податку на прибуток у прибутку від звичайної діяльності до оподаткування	26,7	40,4	22,1	-4,6	спад
Чистий прибуток	1517,0	1098,0	9672,0	8155,0	приріст

ДП «Берегометське ЛМГ» є платником податку на додану вартість. Розглянемо динамічні зміни нарахованого податку на додану вартість у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

**Динаміка нарахованого податку на додану вартість
ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 - 2022 рр.**

Показник	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Зміна	Рух фінансових фондів
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	
Чистий дохід від реалізації продукції з податком на додану вартість	171019,2	208072,8	267386,4	96367,4	приріст
Нарахований податок на додану вартість	28503,2	34678,7	44564,4	16061,2	приріст
Чистий дохід від реалізації продукції	142516,0	173394,0	222822,0	80306,0	приріст
Частка податку на додану вартість у чистому доході від реалізації продукції	16,67	16,67	16,67	-	-

Аналіз нарахування ПДВ показав, що підприємство у 2020 р. нарахувало ПДВ у розмірі 28503,2 тис. грн., у 2021 р. 34678,7 тис. грн. у 2022 р. відповідно

44564,4 тис. грн. Частка податку на додану вартість у чистому доході від реалізації продукції складає 16,67%.

Як відомо, єдиний соціальний внесок сплачують всі підприємства на загальній системі оподаткування, його розмір складає 22% від фонду оплати праці (таблиця 2.7).

Таблиця 2.7

Динаміка нарахованого єдиного соціального внеску

ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 - 2022 рр.

Показник	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Зміна	Рух фінансових фондів приріст
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	
Нарахований фонд оплати праці	51163,60	64531,8	84763,4	33599,8	
Операційні витрати	133200,0	168648,0	208976,0	197720,0	
Єдиний соціальний внесок	11256,0	14197,0	18648,0	7392,0	приріст
Частка єдиний соціального внеску у фонді оплати праці	22,0	22,0	22,0	0	
Частка єдиний соціального внеску у операційних витратах	8,4	8,4	8,9	0,5	приріст

Дані таблиці 2.7 показали, що розмір єдиного соціального внеску пов'язаний з зростанням фонду оплати праці, тому підприємство має тенденцію до зростання податку, який відноситься на витрати підприємства, – єдиний соціальний внесок, розмір якого склав у 2020 р. 11256 тис. грн., у 2021 р. 14197 тис. грн. у 2022 р. відповідно 18648 тис. грн. Частка єдиного соціального внеску у операційних витратах коливається від 8,4% у 2020-2021 рр. до 8,9% у 2022 році.

Об'єднаємо всі податкові платежі, які сплачувало ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 - 2022 рр., у таблиці 2.8.

Дослідження даних таблиці 2.8 податкових платежів в динаміці дозволило

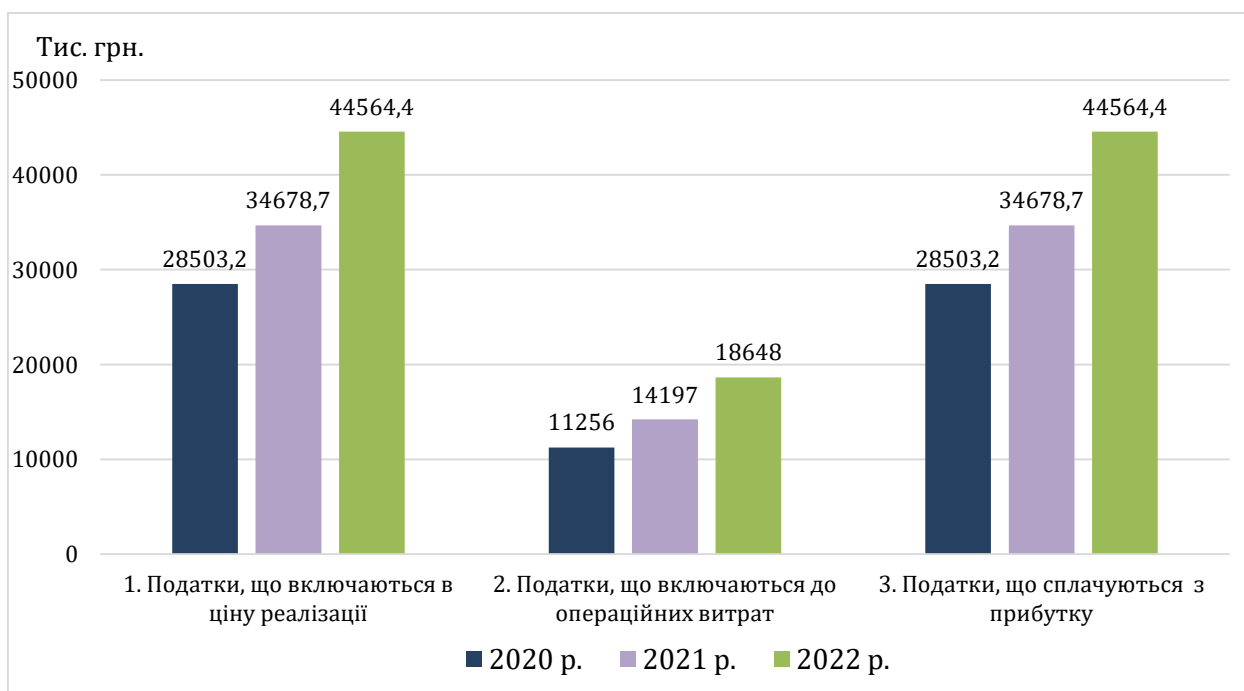
Таблиця 2.7

**Динаміка податкових платежів
ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 - 2022 рр.**

<i>Види податків</i>	<i>2020 р.</i>	<i>2021 р.</i>	<i>2021 р.</i>	<i>Абс. відхил. (+,-)</i>	<i>Темп росту, %</i>
1. Податки, що включаються в ціну реалізації	28503,2	34678,7	44564,4	16061,2	156,3
2. Податки, що включаються до операційних витрат	11256,0	14197,0	18648,0	7392,0	165,7
3. Податки, що сплачуються з прибутку	28503,2	34678,7	44564,4	16061,2	156,3
Разом	68262,4	83554,4	107776,8	39514,4	157,9

встановити, що податки, що включаються в ціну реалізації зросли на 56,3%; податки, що включаються до операційних витрат – на 65,7%; податки, що сплачуються з прибутку – на 56,3%, що обумовлено зростанням основних податкоформуєчих показників діяльності підприємства.

На рис. 2.3 зображені зміни податкових платежів підприємства.

Рис. 2.4 Динаміка податкових платежів ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 - 2022 рр.

За даними таблиці 2.8 розрахуємо показники ефективності оподаткування

ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 - 2022 роки.

Таблиця 2.8

Динаміка показників ефективності оподаткування ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 - 2022 роки

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення (+,-)
1. Рівень ефективності оподаткування	0,5	0,5	0,5	-
2. Податкомісткість підприємства	2,5	0,2	2,5	0
3. Рівень оподаткування валового прибутку	1,1	0,4	1,3	0,2
4. Рівень оподаткування прибутку від звичайної діяльності до оподаткування	0,3	0,4	0,1	-0,2
5. Частка податків в операційних витратах	0,1	0,1	0,1	0
6. Частка податків в ціні продукції	16,7	16,7	16,7	0
7. Коефіцієнт чистого прибутку у прибутку від звичайної діяльності	0,8	0,6	0,8	0
8. Коефіцієнт ефективності оподаткування	0,0	0,3	0,1	0,1

Оцінка показників ефективності оподаткування свідчить про низьку ефективність оподаткування підприємства: податкомісткість підприємства у 5 раз перевищує рівень ефективності оподаткування, а коефіцієнт ефективності оподаткування (при оптимальному значенні більше 1,0), у 2021 році склав 0,3, а у 2022 році 0,1, це означає, що на кожну гривню податкових платежів приходиться всього 10 коп. чистого прибутку.

Висновки до розділу 2

Проведене аналітичне дослідження дозволяє зробити такі висновки:

- підприємство нарощує виробничий потенціал: зростає обсяг активів і джерел формування активів;
- для підприємства характерна невідповідність показників ліквідності нормативним значенням, що впливає на зниження фінансової стійкості, що ускладнює сплату податкових платежів у наступних періодах;
- аналіз динаміки фінансових результатів ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 - 2022 рр. показав, що підприємство є прибутковим: валовий прибуток збільшився

на 41%, інші операційні доходи зросли у 8 разів, прибуток від операційної діяльності та прибуток від звичайної діяльності до оподаткування зросли у 5 раз, чистий прибуток – у 6 разів. Така ситуація вплинула на сплату податку на прибуток у 2020 році у розмірі 607,0 тис. грн., у 2021 році - 744,0 тис. грн і у 2022 році - 2749,0 тис. грн;

- для показників рентабельності характерна спадна тенденція у 2020-2021 рр., а у 2021-2022 лише по 2х показниках з 7 має місце зростання показників рентабельності, по інших спостерігається їх суттєвий спад;

- аналіз податкових платежів підприємства показав, що воно нарахувало ПДВ у 2020 р. у розмірі 28503,2 тис. грн., у 2021 р. 34678,7 тис. грн. у 2022 р. відповідно 44564,4 тис. грн.;

- розмір єдиного соціального внеску склав у 2020 р. 11256 тис. грн., у 2021 р. 14197 тис. грн. у 2022 р. відповідно 18648 тис. грн., його частка в операційних витратах коливається від 8,4% у 2020-2021 рр. до 8,9% у 2022 році;

- дослідження податкових платежів в динаміці дозволило встановити, що податки, що включаються в ціну реалізації зросли на 56,3%; податки, що включаються до операційних витрат – на 65,7%; податки, що сплачуються з прибутку – на 56,3%;

- оцінка показників ефективності оподаткування свідчить про низьку ефективність оподаткування підприємства: податкомісткість підприємства у 5 раз перевищує рівень ефективності оподаткування, а коефіцієнт ефективності оподаткування (при оптимальному значенні більше 1,0), у 2021 році склав 0,3, а у 2022 році 0,1, що характеризує низьку ефективність системи оподаткування підприємства;

- аналіз структури ціни продукції ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020-2022 роки свідчить про те, що рівень податків у досліджуваному підприємстві знаходиться в межах від 21,8% до 23,2% і залежить від структури витрат та отриманого прибутку. За аналізований період підприємство мало найбільший рівень витрат та найменший рівень чистого прибутку в ціні продукції у 2021 році.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

3.1 Розробка податкової політики та стратегії підприємства

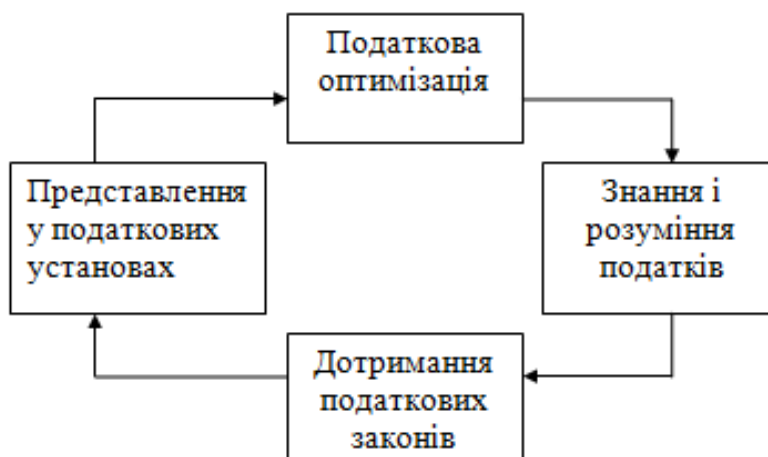
Податкова політика держави уявляє собою комплекс заходів у сфері податкового регулювання і є ключовою ланкою економічної політики і інструментом регламентування макроекономічних пропорцій.

Поведінка господарюючого суб'єкта визначає головну мету підприємницької діяльності - збільшення сукупного доходу. Поряд з розвитком виробництва, удосконаленням організації та управління, впровадженням новітніх технологій і устаткування підприємства прагнуть збільшити дохід за рахунок полегшення податкового навантаження, вишукування раціональних і законних способів зниження податкових платежів. Таке завдання вирішується за наступними напрямками:

1. Вибір видів діяльності, які забезпечать прийнятну величину податкового навантаження на підприємство.
2. Визначення оптимальних з точки зору господарюючого суб'єкта способів і строків сплати податків, зборів та інших податкових платежів.
3. Вибір напрямів розподілу та використання прибутку, здійснення інвестування фінансових ресурсів, які дозволять мати сприятливі для підприємства податкові наслідки.

Цілеспрямована податкова політика значною мірою залежить від знання працівниками, відповідальними за обчислення та сплату податків, того, які податки, в які терміни і куди необхідно сплатити, від уміння цих працівників розбиратися в існуючих законних способах зниження податкових виплат. Знання податкового права та поточного податкового законодавства дозволяє здійснювати грамотне планування податкових платежів.

Процес розробки податкової політики підприємства складається з чотирьох взаємозалежних етапів єдиного циклу (рис. 3.1).

Рис. 3.1 Етапи розробки податкової політики

Розроблена підприємством податкова політика повинна оперативно коригуватися з урахуванням всіх змін у діючій системі оподаткування. При цьому можуть коригуватися не тільки основні напрямки податкової політики, а й види господарських операцій, а також направлення всієї господарської діяльності.

Дотримання податкових законів – означає своєчасну і чітку підготовку податкових декларацій, звітів, повідомлень і інших документів, повна сплата всіх належних податкових платежів.

Представлення у податкових установах - це відправлення податкових декларацій, звітів, повідомлень і інших документів у податкові органи, надання допомоги податковим органам під час податкових перевірок і на інших етапах дотримання податкових законів, переговори з податковими й іншими органами з питань порушення податкового законодавства, зниження податків і списання податкової заборгованості, представлення підприємства в судових органах по справах про податкові правопорушення.

Податкова оптимізація полягає у плануванні і управлінні господарськими операціями для досягнення найбільш вигідної податкової позиції у стратегічній перспективі. При цьому важливим є те, що використання механізмів, що зменшують розміри податкових зобов'язань, не повинно призводити до збитків

власників підприємства та не досягнення поставлених стратегічних цілей розвитку.

Податкова політика ДП «Берегометське ЛМГ» об'єднує стратегічне та поточне податкове планування.

Стратегічне податкове планування (прогнозування) – найвищий рівень розробки податкової політики. З практичної точки зору розробка податкової політики – це діяльність, пов'язана з перманентним генеруванням способів оптимізації податкового портфеля підприємства, результатом цього процесу повинний бути податковий план, спрямований на досягнення стратегічних інтересів підприємства, оскільки планування оподатковування має справи не з минулими, а з майбутніми податковими зобов'язаннями, тобто з виконанням фінансових обов'язків, що впливають із сьогоднішніх рішень.

Розробка податкової політики починається з визначення стратегічних цілей ДП «Берегометське ЛМГ» саме останні формують потребу у прийнятті тих або інших управлінських рішень, у залежності від яких будується структура підприємства і зв'язки усередині неї.

На кожному підприємстві система податкового прогнозування базується на визначеній податковій ідеології, яка характеризує систему основних принципів здійснення фінансової діяльності ДП «Берегометське ЛМГ», обумовлених його "місією" і податковим менталітетом його засновників і менеджерів.

Процес формування податкової стратегії ДП «Берегометське ЛМГ» здійснюється за наступними етапами:

1. Визначення загального періоду формування податкової стратегії.

Головною умовою першого етапу є визначення тривалості періоду, прийнятого для формування загальної стратегії розвитку ДП «Берегометське ЛМГ» оскільки податкова стратегія носить стосовно неї підлеглий характер, вона не може виходити за межі цього періоду.

Важливою умовою визначення періоду формування стратегії ДП «Берегометське ЛМГ» в області оподатковування є передбачуваність розвитку економіки в цілому, податкової політики держави, кон'юнктури тих сегментів

фінансових ринків, з якими пов'язана майбутня фінансова діяльність підприємства, – в умовах нинішнього нестабільного (а за окремими аспектами – непередбаченого) розвитку економіки країни цей період не повинний бути занадто тривалим і в середньому повинний визначатися рамками трьох років.

Умовами визначення періоду формування податкової стратегії підприємства є також галузева приналежність підприємства, його розмір, стадія життєвого циклу тощо.

2. Дослідження факторів зовнішнього податкового середовища і податкової політики держави базується на вивченні економіко-правових умов діяльності ДП «Берегометське ЛМГ» з урахуванням сучасного стану податкового поля і можливої їх зміни у майбутньому періоді. Виходячи з того, що стратегія в області оподаткування є частиною фінансової стратегії ДП «Берегометське ЛМГ», на цьому етапі розробки податкової стратегії аналізується кон'юнктура фінансового ринку і фактори впливу на неї, а також розробляється прогноз кон'юнктури у розрізі окремих сегментів цього ринку, пов'язаних з майбутньою діяльністю підприємства в процесі податкового планування.

3. Формування стратегічних цілей діяльності підприємства в області податкового планування.

Головною метою такої діяльності є підвищення рівня добробуту власників ДП «Берегометське ЛМГ» і максимізація рентабельності продукції за рахунок зниження податкових витрат. Разом з тим, така головна мета вимагає визначеної конкретизації з урахуванням задач і особливостей майбутнього розвитку підприємства.

Система податкових стратегічних цілей повинна забезпечувати формування достатнього обсягу власних фінансових ресурсів і високорентабельне використання власного капіталу; оптимізацію податкового портфеля; прийнятність рівня податкових ризиків у процесі здійснення майбутньої господарської діяльності.

Система стратегічних цілей в області податкового планування реалізується у цільових стратегічних нормативах, до складу ми рекомендуємо для ДП «Берегометське ЛМГ» ввести наступні:

- мінімальна частка податкових відрахувань у доданій вартості продукції, виробленої підприємством;
- середньорічний темп зниження частки податкових відрахувань;
- процентний розподіл змінних і постійних податкових витрат підприємства при застосуванні маржинального підходу визначення прибутку. До змінних податкових витрат відносяться всі непрямі податки і частина прямих податків (зокрема, податок на прибуток), до постійних витрат відносяться всі рентні податки (земельний податок, податок на майно тощо), єдиний внесок, податки, які стягуються з працівників, і ряд інших податків;
- мінімальний рівень грошових активів, що забезпечує поточну податкову платоспроможність підприємства;
- граничний рівень податкових ризиків у розрізі основних напрямків господарської діяльності підприємства.

4. Конкретизація цільових показників податкової стратегії за періодами її реалізації.

У процесі цієї конкретизації забезпечується динамічність представлення системи цільових стратегічних нормативів податкового планування, а також їх зовнішня і внутрішня синхронізація в часі.

Зовнішня синхронізація передбачає узгодження в часі реалізації розроблених показників податкової стратегії з показниками загальної і фінансової стратегії підприємства, а також із прогнозованими змінами податкової політики держави. Внутрішня синхронізація передбачає узгодження в часі всіх цільових стратегічних нормативів податкового планування між собою.

5. Розробка податкової політики за окремими аспектами діяльності з планування податкових відрахувань. Податкова політика являє собою форму реалізації податкової ідеології і податкової стратегії ДП «Берегометське ЛМГ» в розрізі найбільш важливих аспектів діяльності в області податкового планування і

на окремих етапах її здійснення. На відміну від податкової стратегії в цілому, податкова політика формується лише за конкретними напрямками податкового планування на підприємстві, що вимагає забезпечення найбільш ефективного управління для досягнення головної стратегічної мети цього процесу.

Ми рекомендуємо ДП «Берегометське ЛМГ» здійснювати формування податкової політики за окремими аспектами податкового планування, яке може носити багаторівневий характер. Так, у рамках політики управління податковими відрахуваннями підприємства повинні бути розроблені політика управління непрямыми і прямими податками. Політика управління непрямыми податками може включати самостійні блоки політики управління окремими їх видами (ПДВ, акцизний податок тощо).

6. Розробка системи організаційно-економічних і економіко-правових заходів щодо забезпечення реалізації податкової стратегії. У системі організаційно-економічних заходів ми пропонуємо:

- створити у ДП «Берегометське ЛМГ» «центр податкової відповідальності» з визначенням прав, обов'язків і міри відповідальності його керівника за результати податкового планування;

- здійснювати розробку системи стимулювання працівників за внесок у підвищення ефективності податкового планування.

Серед економіко-правових заходів в області податкового планування, здатних полегшити досягнення стратегічних цілей підприємства, можна відокремити огляд і прогноз особливостей ділового обороту і судової практики, нормативно-правової бази і її зміни в довгостроковому періоді; складання прогнозів податкових зобов'язань ДП «Берегометське ЛМГ», у тому числі при настанні форс-мажорних обставин; варіанти (не менш двох) схем фінансових, документарних і товарно-матеріальних потоків; складання сіткового графіка відповідності виконання податкових, фінансових і комерційних зобов'язань підприємства; письмове обґрунтування застосовуваних схем і, особливо, «вузьких місць», з погляду податкових наслідків; варіанти можливих причин різких

відхилень від розрахункових показників діяльності підприємства, прогноз ефективності застосовуваних заходів, оцінка ризику різних програм дій.

З погляду ефективності роботи підприємств податковий чинник можна розглядати у двох аспектах. Перший пов'язаний з організацією податкового регулювання підприємницької діяльності. Другий аспект проявляється в тому, як саме підприємство формує господарську політику з урахуванням діючої системи оподаткування.

Проведені дослідження науковцями показали, що характеристики системи оподаткування значною мірою визначають стимули до підприємницької діяльності, її активізації та ділову активність населення загалом.

Класична теорія оподаткування свідчить про те, що високі податки заради наповнення бюджету підривають стимули до економічної активності й запропонував оптимальний рівень оподаткування на межі 30% доходів. Він довів, що при перебільшенні цього показника доходи «відправляються у тінь» і формують підґрунтя для так званої тіньової економіки, що викривлює ринкове конкурентне середовище, створює конкурентні переваги тіньовому сектору порівняно з суб'єктами, які здійснюють легальну підприємницьку діяльність, часто призводить до розвитку неформальних економічних стосунків між органами державного управління, контролюючими структурами, бізнесом та навіть до криміналізації підприємницького середовища.

Високе податкове навантаження та нестабільне податкове законодавство є перешкодою для розвитку підприємництва та залучення іноземного капіталу у вітчизняну економіку. Високе податкове навантаження та складна взаємодія з різноманітними контролюючими органами є першою причиною виробництва в "тіні" значної частини валового внутрішнього продукту, використання фіктивно-тіньових схем штучного створення стану збитковості підприємств.

З іншої сторони, недоотримання таким чином надходжень до бюджету зі значної кількості податків та платежів отримання незаконно соціальних та податкових пільг, не дозволяють реалізовувати заходи щодо зниження податкового тиску на діяльність підприємств.

7. Оцінка ефективності розробленої податкової стратегії є заключним етапом стратегічного податкового планування і проводиться за наступними основними параметрами:

- узгодженість податкової стратегії підприємства з загальною стратегією його розвитку для виявлення ступеня погодженості цілей, напрямків і етапів у реалізації цих стратегій;

- погодженість податкової стратегії підприємства з передбачуваними змінами зовнішнього середовища шляхом визначення відповідності розробленої податкової стратегії прогнозованому розвитку економіки країни, змінам податкової політики держави і кон'юнктури фінансового ринку у розрізі окремих її сегментів;

- внутрішня збалансованість податкової стратегії проводиться з метою узгодження між собою окремих цілей і цільових стратегічних нормативів майбутньої діяльності з податкового планування; відповідності цілей і нормативів змісту податкової політики за окремими аспектами податкового планування; узгодженості між собою за напрямками і в часі заходів щодо забезпечення їх реалізації;

- реалізація податкової стратегії проявляється у розгляді потенційних можливостей підприємства у формуванні фінансових, інтелектуальних і техніко-організаційних ресурсів для вирішення поставлених задач податкового планування;

- прийнятність рівня ризиків, пов'язаних з реалізацією податкової стратегії шляхом визначення, наскільки рівень прогнозованих податкових ризиків, пов'язаних з діяльністю підприємства, забезпечує достатню рівновагу в процесі його розвитку і відповідає податковому менталітету його власників і відповідальних за оподатковування менеджерів; наскільки рівень цих ризиків допустимий для фінансової діяльності даного підприємства з позицій можливого розміру фінансових втрат (податкових санкцій, пені за несвоєчасну сплату податків);

- результативність розробленої податкової стратегії здійснюється на основі прогнозних розрахунків фінансових коефіцієнтів, а також виходячи з динаміки показника частки податкових відрахувань у доданій вартості. Поряд з цим можуть бути оцінені і нематеріальні результати реалізації розробленої стратегії – зростання ділової репутації (гудвіл) підприємства; підвищення керованості грошових потоків; підвищення рівня соціальної задоволеності зовнішнього середовища тощо.

При управлінні податковими платежами важливим є мінімізація податкових ризиків, які уявляють ймовірність виникнення потенційної погрози для платника податків понести фінансові втрати або недоодержати доходи через несплату податків, здійснення податкових правопорушень. ДП «Берегометське ЛМГ» повинно враховувати у своїй діяльності такі види податкових ризиків:

- ризик несплати податків, який призводить до негативних наслідків для платника податків у вигляді штрафів, пені, неустойок;
- ризик податкового контролю, який призводить до виникнення санкцій і втрат через невиконання платниками податків законодавчих податкових актів;
- ризик посилення податкового навантаження, диференційований за видами господарської діяльності й податками залежно від податкових ставок, пільг, обсягу створюваної доданої вартості;
- ризик податкової мінімізації, який призводить до понесення фінансових втрат, пов'язаних з діями платника податків по мінімізації податкових платежів;
- ризик карного переслідування податкового характеру, що веде або до істотних фінансових втрат платника податків, або до позбавлення волі платника податків за здійснення податкових правопорушень, передбачених статтями Кримінального кодексу України.

Наслідки податкових ризиків виражаються, насамперед, у фінансових втратах підприємства, зменшенні його чистого прибутку, зниженні інвестиційної привабливості підприємства, втраті його фінансової стабільності.

Рекомендуємо ДП «Берегометське ЛМГ» в процесі розробки і реалізації податкової політики визначити положення підприємства в області податкового ризику.

1. Відносно безризикова область - при легальному нарахуванні й сплаті податків ризик підприємства мінімальний, при нормальному ході господарського процесу підприємство сплачує встановлені податки й одержує, як мінімум, розрахунковий прибуток, якщо рівень податкового навантаження сприяє розвитку бізнесу.

2. Область мінімального ризику - у результаті діяльності підприємство ризикує частиною або всією величиною чистого прибутку, якщо воно сплачує штрафні санкції й пені через несвоєчасну сплату податків, або внаслідок помилки неправильно визначає оподатковувану базу.

3. Область підвищеного ризику - підприємство ризикує тим, що в найгіршому разі зробить покриття всіх витрат, а в кращому - отримає прибуток набагато менший розрахункового рівня. Це характерно, для умов неадекватного характеру висновку договорів, порушення договірної дисципліни.

4. Область критичного ризику - підприємство ризикує втратити не тільки прибуток, але й не додержати передбачувану виручку від реалізації, що можливо, якщо підприємство, прагнучи мінімізувати податки, переступає податкове законодавство. У результаті штрафи й санкції істотно перевищують суму податків, що сплачуються легально. Наслідки такого господарювання катастрофічні для підприємства. Підприємство скорочує масштаби своєї діяльності, втрачає оборотні кошти, має значні борги. У цьому випадку, якщо немає альтернативи, фінансове становище підприємства стає критичним.

5. Область неприпустимого (катастрофічного) ризику - при надмірно високих податкових санкціях, підприємство, сплативши їх, може стати банкрутом. У цьому випадку оборотні кошти відсутні або являють собою сумнівну заборгованість, засновники виходять зі складу акціонерів, курс акцій падає, вимоги кредиторів посилюються, можливе банкрутство стає реальністю. Як

правило, така ситуація характерна для ризику карного переслідування податкового характеру.

У Додатку 5 зображено групування областей податкового ризику по зонах економічної безпеки та, відповідно, економічної небезпеки підприємств.

Отже, згідно функціональних цілей економічної безпеки підприємств, перші дві області, а саме відносно безризикова область та область мінімального ризику повністю відповідають критеріям економічної безпеки. Область критичного ризику та область неприпустимого (катастрофічного) ризику, безумовно, є елементами зони економічної небезпеки підприємства, для якої характерні велика кількість загроз та значна вірогідність банкрутства. Щодо області підвищеного ризику, то її, при різних умовах та специфіці діяльності підприємства можна ідентифікувати як частину зони економічної безпеки (задовільного рівня), так і небезпеки (при відсутності прибутку у підприємства).

Виходячи з критерію впливу на податкове навантаження плановані дії можуть бути оптимізаційними, спрямованими на мінімізацію податкових відрахувань підприємства, заходами щодо класичного податкового планування, які містять у собі організацію правильного обліку і звітності, планування економічної діяльності в рамках, визначених законом, і своєчасну сплату податків. Для реалізації цих цілей необхідно чітко і грамотно вести бухгалтерський і податковий облік, належним чином оформляти первинні бухгалтерські документи, відслідковувати зміни у поточному податковому законодавстві.

Підприємство повинне користуватися всіма можливими простими і доступними пільгами, у тому числі по розстрочці податкових платежів, наприклад, за допомогою використання податкових кредитів і інших інструментів, наданих як місцевими органами влади, так і на національному рівні. Іноді в екстрених економічних ситуаціях підприємство може піти і на затримки податкових платежів, чітко уявляючи наслідки подібних дій і варіанти врегулювання надалі своїх відносин з податковими органами.

Оптимізація заходів податкового менеджменту припускає якісно інший підхід до організації бізнесу. До звичайних критеріїв побудови бізнесу необхідно

додати (і постійно враховувати) критерій мінімізації податків. Усю систему економічних, фінансових і правових відносин підприємства необхідно розглядати під кутом мінімізації податків і проводити комплекс відповідних заходів. Податкове планування оптимізаційних заходів являє собою розробку економічних дій, податкових схем і їх документальне оформлення, спрямовану на мінімізацію податків у рамках законної діяльності підприємства.

Для того, щоб підприємство вело активну маркетингову діяльність, необхідно визначити конкретний маркетинговий бюджет. Ми рекомендуємо використовувати 3-5% від доходу.

Для того, щоб підприємство вело ефективну податкову діяльність, необхідно визначити, який рівень позикового капіталу утворить найбільшу рентабельність підприємства (див. Додаток 7, 8, 9)

За проведеними розрахунками можна зробити такі висновки:

1. У 2020 році капітал підприємства становив 52908 тис. грн. Відповідно за умови 30% позикового капіталу в складі капіталу рентабельність знаходиться у межах 70-83%, у випадку якщо капітал є на половину позиковим - 108-111%, а коли 75% позикового капіталу в балансі підприємства - 201-208%.

2. У 2021 році капітал підприємства становив 61917 тис.грн. Відповідно за умови 30% позикового капіталу в складі капіталу рентабельність знаходиться у межах 60-70%, у випадку якщо капітал є на половину позиковим - 90-93%, а коли 75% позикового капіталу в балансі підприємства - 165-171%.

3. У 2022 році капітал підприємства становив 64278 тис.грн. Відповідно за умови 30% позикового капіталу в складі капіталу рентабельність знаходиться у межах 58-61%, у випадку якщо капітал є на половину позиковим - 86-89%, а коли 75% позикового капіталу в балансі підприємства - 158-163%.

4. За 2020-2022 роки спостерігається найбільший рівень рентабельності при частки позикового капіталу - 75%, що знаходиться в межах від 158%-208%.

Таким чином, оптимізація податкового портфеля підприємства базується на законодавчо встановлених різних видах податкових режимів і пільг і залежить від причин системного характеру. У сучасній динамічній і складній економічній

системі заздалегідь прорахувати всі податкові наслідки найрізноманітніших економічних дій підприємства принципово неможливо, тому завжди існують дії, більш вигідні підприємству.

3.2. Шляхи підвищення ефективності податкового менеджменту підприємства

Економічна стратегія діяльності підприємств в умовах нестабільного податкового середовища будується з урахуванням комплексного дослідження системи податкового управління. У його рамках необхідно враховувати механізми окремих податків, а також їх взаємозв'язок із показниками фінансово-господарської діяльності. Враховуючи викладений сутнісний підхід, єдиним критерієм податкового управління на підприємстві є узгоджений з загальною стратегією фірми, показник фактичних витрат, пов'язаних зі сплатою податків, який обов'язково враховує імовірнісні характеристики, тобто коригується коефіцієнт приведення, з урахуванням факторів невизначеності та ризику. Регулюючі впливи, спрямовані на оптимізацію цільового критерію, повинні враховувати фактори зовнішнього та внутрішнього середовища для підприємства. Тому прийняття управлінських рішень, а також формування ефективної системи податкового менеджменту мають ґрунтуватися на аналізі зазначених показників у поточному та перспективному періодах. Основними ендогенними характеристиками є показники фінансово-господарської діяльності підприємства. Причому відправною точкою для формування системи податкового управління для підприємства є добір найзначніших їх у умовах конкретного регіону, галузі, підприємства. Екзогенна дія зазвичай представлена на підприємствах показниками податкового ризику. Причому аналіз податкового ризику, як складника фінансового ризику, повинен доповнюватись обмеженнями валютного, кредитного, інфляційного, інвестиційного ризиків.

У процесі синтезу керуючої системи вирішальним є виділення основних регулюючих важелів, сприятливих досягненню сформульованої мети. У справжнє

час податковий менеджмент на підприємствах реалізується в двох напрямках: організаційно-правове регулювання та фінансово-податкове керування. Організаційно-правове регулювання, починається ще до створення підприємства та носить стратегічний характер, представлено факторами, пов'язаними з визначенням форми власності та управлінської структури фірми; розміщенням бізнесу у податкових гаванях та ВЕЗ; укладанням договорів з підприємствами, які забезпечують зниження податкових зобов'язань; конкретною формою розрахунків із постачальниками та покупцями; певною обліковою політикою тощо.

Елементи механізмів окремих податків та заходи щодо оперативного управління податковими потоками служать важелями регулювання податкової бази або безпосередньо фінансово-податкового управління. Так, нині можна назвати такі специфічні напрями управління податкової базою.

По-перше, механізми податків, об'єктом оподаткування яких є прибуток від реалізації (ПДВ, акцизні збори, митні платежі). Механізм зазначених податків меншою мірою, ніж інші виробничі податки, впливає фінансовий результат діяльності підприємства. Однак в умовах України вони виступають значним гальмом у просуванні окремих видів сировини та товарної продукції по виробничому ланцюжку, ускладнюють реалізацію готової продукції та призводять до суттєвого вимивання поточних оборотних коштів .

По-друге, механізми податків, об'єктом оподаткування яких є прибуток підприємства (Податок на прибуток, податок на дивіденди, податок на приріст капіталу і т. д.). Ці платежі здійснюють безпосереднє вплив на фінансовий результат діяльності підприємства, а отже, повинні бути основним об'єктом регулювання в система податкового менеджменту підприємства.

По-третє, податки, об'єктом оподаткування яких є фонд оплати праці підприємства (єдиний соціальний внесок). Даний вид відрахувань виділяється в окрему групу, оскільки більшою мірою, ніж інші податки, має соціальну спрямованість.

По-четверте, регулюючі механізми інших податків. Остання група об'єднує низку обов'язкових платежів, джерелом сплати яких може бути як прибуток

підприємства, і собівартість продукції. Однак об'єднання всіх інших податків пояснюється такими обставинами: низькою часткою платежів обсягами одержуваного прибутку, високими витратами адміністрування зазначених відрахувань, подібним механізмом на фінансово-господарську діяльність підприємства.

Загалом відзначимо, що система податкового менеджменту підприємства таїть у собі суттєвий потенціал, і ефективніше використання розглянутих механізмів на мікрорівні може призвести до значної фінансово-економічної віддачі.

Сучасна система оподаткування підприємств в Україні характеризується своєю складністю, а також наявністю великої кількості обов'язкових платежів з різним механізмом обчислення та сплати. Причому загальний нормативний рівень податкового тиску економіку нашої країни становить 40-45% ВВП, за фактичної сплаті обов'язкових платежів лише на рівні 25-30% ВВП.

Короткий порівняльний аналіз національної системи оподаткування зі світовими аналогами показав, що нині в Україні назріла гостра необхідність реформування підсистем прямого та непрямого оподаткування (механізмів податку на доходи фізичних осіб і податку на додану вартість). До того ж податкові реформи, що проводяться в останні роки, не відповідають у повній мірі заявленим масштабам лібералізації системи оподаткування, отже, очікувати на суттєву економічну віддачу від дії ефекту Лаффера не слід.

Система податкового менеджменту є відносно відокремленою частиною фінансового менеджменту, що має свою цільову спрямованість та власні механізми регулюючого впливу, причому цільовим критерієм є розглянутий раніше показник податкового навантаження, а основними механізмами виступають облік, аналіз, регулювання, контроль, прогнозування, планування та організація.

Для підвищення ефективності системи податкового менеджменту на підприємстві потрібно детальніше:

- встановити пріоритетні напрями у податковому плануванні, зокрема,

виділити найбільш значні платежі;

- побудувати єдину систему класифікації управлінської інформації по нарахуванню і сплаті податкових платежів;

- виділити і по можливості уніфікувати взаємозв'язки механізмів основних податків у системі фінансового менеджменту, внаслідок чого розробити комплексну методику проведення податкового аналізу на досліджуваному підприємстві;

- провести економіко-математичний аналіз окремих податкових процесів (оцінку взаємозв'язку податкових та матеріальних потоків, прогнозування сум обов'язкових платежів);

- оцінити можливість коротко- та середньострокового прогнозування параметрів нормативно-правового поля у сфері оподаткування з обґрунтуванням методики оцінки та прогнозування параметрів податкового ризику.

3.3. Напрямки вдосконалення оподаткування суб'єктів малого бізнесу

Податкова система України формується, як і у більшості країн, виходячи з певних критеріїв, найважливішими з яких є такі.

По-перше, чинний для будь-якої податкової системи принцип визначеності оподаткування в оподаткуванні малого бізнесу має бути доведений до досконалості. Це означає, що це законодавство має бути простим і зрозумілим як фахівцям, а й будь-якому підприємцю, який має спеціальної освіти та підготовки.

Тому не можна допускати, щоб у законодавстві щодо оподаткування малого бізнесу мали місце норми відсилання не тільки до інших законів і підзаконних актів, але й до інших глав Податкового кодексу. Він також не повинен передбачати видання додаткових нормативних документів.

По-друге, оподаткування малого бізнесу має передбачати заміну для цих організацій одним податком максимально можливої кількості податків і зборів, що діють у країні. Природно, що ідеальна система оподаткування малого бізнесу передбачає наявність всього одного податку, але побудувати таку систему досить

складно. Це, зокрема, зі специфікою окремих видів діяльності організацій. Наприклад, організації, які займаються експортом або імпортом продукції, не можуть бути звільнені від сплати відповідного мита. При реалізації підакцизних товарів малі підприємства мають сплачувати акцизи тощо.

По-третє, система бухгалтерського обліку та звітності для малого підприємництва має бути максимально спрощена, одночасно дозволяючи здійснювати необхідний податковий контроль за формуванням податкової бази та повнотою сплати відповідних податків. При цьому ведення відповідного обліку та звітності не повинно перетворюватися для малого підприємства на свого роду додатковий вид діяльності, а перевірки, що проводяться податковими органами, не повинні забирати багато часу ні у перевіряючих, ні у тих, кого перевіряють.

По-четверте, система оподаткування малого бізнесу повинна вирішувати проблему приховування отримуваних доходів і, відповідно, податків, маючи на увазі, що саме малий бізнес діє в основному в сферах діяльності, пов'язаних з наданням послуг і величезними потоками готівково-грошового обігу, що з цього випливають.

І нарешті, по-п'яте, система оподаткування повинна спонукати організації бізнесу працювати як ефективно, а й відкрито. Цього можна досягти лише завдяки встановленню цих організацій оптимального ного податкового навантаження.

Крім цього, вжиті останніми роками заходи щодо вдосконалення спеціальних податкових режимів для малого бізнесу надали позитивний вплив на зростання кількості малих підприємств та покращення показників їх діяльності.

Однією з основних причин покращення останніми роками економічних показників діяльності малих підприємств стало зниження податкового навантаження внаслідок застосування ними спеціальних податкових режимів.

В результаті цього можна зробити висновок про суттєву соціальну значущість спеціальних податкових режимів, призначених для малого бізнесу, що свідчить про активне використання державою соціальної функції податків, а також відповідність даних податкових режимів основним принципам оподаткування, насамперед принципу соціальної податкової справедливості.

Водночас у результаті дослідження практик застосування спеціальних податкових режимів виявлено низку проблем у їх використанні.

В даний час дані спеціальні режими широко використовуються в господарській діяльності великих компаній, які для відповідності критеріям переведення на спеціальні податкові режими виділяють зі свого складу відокремлені підрозділи. Це дозволяє суттєво економити на податках. При цьому довести на практиці, що дроблення підприємства не виробнича необхідність, а уникнення оподаткування буває важко.

Тому для надання спеціальним податковим режимам більш цільового характеру необхідно, на наш погляд, під час підготовки змін до Податкового кодексу:

1. Уточнити критерії щодо ідентифікації суб'єктів підприємницької діяльності. Застосування таких режимів має стати можливим лише представниками малого підприємництва. Зокрема, обмеження для використання системи оподаткування у вигляді єдиного податку на поставлений дохід можливе, наприклад, шляхом встановлення граничної кількості працюючих. Як умови доступу до застосування СПР можна назвати такі показники, як чисельність працюючих, обсяг виручки від продукції (робіт, послуг), балансову вартість активів. При цьому необхідно обґрунтувати розміри цих критеріїв з урахуванням диференціації, спрямованої на надання більш цільового характеру застосування СПР малими підприємствами у сферах підприємницької діяльності.

Крім того, з метою залучення малих підприємств до вирішення державою демографічних проблем та проблем зайнятості населення необхідно здійснювати диференціацію податкових ставок при застосуванні СПР залежно від частки загальної середньої чисельності зайнятих на малому підприємстві працівників, прийнятих у рамках реалізації державної політики щодо залучення трудових ресурсів, що здійснюється у зв'язку з реалізацією внутрішньої міграційної політики через територіальний перерозподіл трудових ресурсів усередині країни, перепрофілювання робочої сили, а також у зв'язку з реалізацією зовнішньої

міграційної політики щодо стимулювання припливу в країну кваліфікованої міграції, залучення з-за кордону наших співвітчизників.

2. Для підвищення об'єктивності встановлення єдиного податку на поставлений дохід, слід розробити порядок визначення базової прибутковості за видами підприємницької діяльності, що оподатковуються зазначеним податком, на підставі галузевих досліджень базової прибутковості, що проводяться у порядку, що встановлюється Урядом України, результати яких повинні використовуватися для коригування базової прибутковості не рідше ніж раз на три роки без застосування коригуючого коефіцієнта – дефлятора К1.

3. Необхідно внести низку змін до положень Податкового кодексу, які регламентують застосування спрощеної системи оподаткування на основі патенту. Зокрема:

- надати індивідуальному підприємцеві право мати найманих працівників, середня чисельність яких не повинна перевищувати за податковий період 5 осіб;

- зняти обмеження, відповідно до якого застосування спрощеної системи оподаткування на основі патенту надається лише за одним видом підприємницької діяльності;

- розширити перелік видів підприємницької діяльності, якими може застосовуватися спрощена система оподаткування на основі патенту;

- скасувати право суб'єктів України встановлювати конкретний перелік видів підприємницької діяльності, що підлягають переведенню на спрощену систему оподаткування на основі патенту;

- скоротити мінімальний термін дії патенту з кварталу до одного місяця, а також запровадити визначення податкового періоду за спрощеною системою оподаткування на основі патенту;

- з метою полегшення адміністративного навантаження слід передбачити зменшення обсягу звітності, що подається платниками податків, закріпивши обов'язок подання податкових декларацій тільки за підсумками

податкового періоду. Це дозволить скоротити кількість звітності для платників податків, які застосовують спрощену систему оподаткування у 4 рази; для платників податків єдиного сільськогосподарського податку, вдвічі за рахунок скасування обов'язку подання декларацій за підсумками звітних періодів.

Висновки до розділу 3

Ефективне використання системи податкового менеджменту підприємства дозволяє значно підвищити фінансово-економічну віддачу.

Нами визначені цільові стратегічні нормативи для підприємства: мінімальна частка податкових відрахувань у доданій вартості, виробленої підприємством; середньорічний темп зниження частки податкових відрахувань; процентний розподіл змінних і постійних податкових витрат підприємства при застосуванні маржинального підходу визначення прибутку%; мінімальний рівень грошових активів, що забезпечує поточну податкову платоспроможність підприємства; граничний рівень податкових ризиків у розрізі основних напрямків господарської діяльності підприємства.

Для підвищення ефективності системи податкового менеджменту на підприємстві потрібно детальніше:

- встановити пріоритетні напрями у податковому плануванні;
- побудувати єдину систему класифікації управлінської інформації по нарахуванню і сплаті податкових платежів;
- розробити комплексну методику проведення податкового аналізу на досліджуваному підприємстві;
- провести економіко-математичний аналіз окремих податкових процесів (оцінку взаємозв'язку податкових та матеріальних потоків, прогнозування сум обов'язкових платежів);
- оцінити можливість коротко- та середньострокового прогнозування параметрів нормативно-правового поля у сфері оподаткування з обґрунтуванням методики оцінки та прогнозування параметрів податкового ризику.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Основні висновки за результатами проведеного дослідження, можна згрупувати наступним чином:

I. Розгляд теоретичних основ оподаткування підприємств дозволив нам зробити такі узагальнення:

- на формування податкової політики впливають такі фактори: загальна економічна ситуація в країні, що характеризується темпами зростання (падіння) виробництва; рівень інфляції; кредитно-грошова політика держави; відповідність між сферою виробництва, що знаходиться під державним контролем, та приватизованим сектором;

- вивчення досвіду розвинутих країн свідчить про те, що з метою забезпечення бездефіцитності бюджету країни здійснюється не посилення податкового навантаження, що лягає на виробників і фізичних осіб, а розширення податкової бази та скорочення державних витрат на тлі широкомасштабного та цілеспрямованого зниження податків;

- розглянуті переваги та відмінності між спрощеною та загальною системами оподаткування.

II. В другому розділі випускної кваліфікаційної роботи дана оцінка стану оподаткування ДП «Берегометське ЛМГ»:

- нами визначено вплив змін фінансового стану та фінансової стійкості на своєчасність здійснення податкових платежів. Так, для підприємства характерна тенденція росту обсягу активів за 2020-2021 рр., однак за 2021-2022 рр. має місце зменшення обсягу основних засобів та інших необоротних активів на 138 тис. грн., грошових коштів та розрахунків на 1043,6 тис. грн.;

- за досліджуваний період для джерел формування активів характерний приріст у 2020-2021 рр., а у 2021-2022 рр. спостерігається зростання власних коштів при зменшенні кредиторської заборгованості на 526,0 тис. грн., є позитивним фактором у роботі з підприємствами та організаціями стосовно узгодження питань оплати за продукцію;

- аналіз динаміки показників ліквідності за 3 роки дослідження свідчить про їх невідповідність нормативним значенням, що характеризує зниження фінансової стійкості, що ускладнює сплату податкових платежів у наступних періодах;
- аналіз динаміки фінансових результатів ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020 - 2022 рр. показав, що підприємство є прибутковим: валовий прибуток збільшився на 41%, інші операційні доходи зросли у 8 разів, прибуток від операційної діяльності та прибуток від звичайної діяльності до оподаткування зросли у 5 раз, чистий прибуток – у 6 разів. Така ситуація вплинула на сплату податку на прибуток у 2020 році у розмірі 607,0 тис. грн., у 2021 році - 744,0 тис. грн і у 2022 році - 2749,0 тис. грн;
- для показників рентабельності характерна спадна тенденція у 2020-2021 рр., а у 2021-2022 лише по 2х показниках з 7 має місце спад показників рентабельності, по інших спостерігається їх суттєве зростання;
- Аналіз нарахування ПДВ показав, що підприємство у 2020 р. нарахувало ПДВ у розмірі 28503,2 тис. грн., у 2021 р. 34678,7 тис. грн. у 2022 р. відповідно 44564,4 тис. грн. Частка податку на додану вартість у чистому доході від реалізації продукції складає 16,67%;
- у зв'язку з зростанням заробітних плат працівників підприємство має тенденцію до зростання податку, який відноситься на витрати підприємства, – єдиний соціальний внесок, розмір якого склав у 2020 р. 11256 тис. грн., у 2021 р. 14197 тис. грн. у 2022 р. відповідно 18648 тис. грн. Частка єдиного соціального внеску у операційних витратах коливається від 8,4% у 2020-2021 рр. до 8,9 у 2022 році;
- дослідження податкових платежів в динаміці дозволило встановити, що податки, що включаються в ціну реалізації зросли на 56,3%; податки, що включаються до операційних витрат – на 65,7%; податки, що сплачуються з прибутку – на 56,3%;
- оцінка показників ефективності оподаткування свідчить про низьку ефективність оподаткування підприємства: податкомісткість підприємства у 5

раз перевищує рівень ефективності оподаткування, а коефіцієнт ефективності оподаткування (при оптимальному значенні більше 1,0), у 2021 році склав 0,3, а у 2022 році 0,1;

- аналіз структури ціни продукції ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020-2022 роки свідчить про те, що рівень податків у досліджуваному підприємстві знаходиться в межах від 21,8% до 23,2% і залежить від структури витрат та отриманого прибутку. За аналізований період підприємство мало найбільший рівень витрат та найменший рівень чистого прибутку в ціні продукції у 2021 році.

III. Ми вважаємо за доцільне рекомендувати економічній службі ДП «Берегометське ЛМГ» здійснювати стратегічне податкове планування на основі обґрунтування системи стратегічних цілей в області податкового планування шляхом розробки цільових стратегічних нормативів:

- мінімальна частка податкових відрахувань у доданій вартості, виробленої підприємством;
- середньорічний темп зниження частки податкових відрахувань;
- процентний розподіл змінних і постійних податкових витрат підприємства при застосуванні маржинального підходу визначення прибутку;
- мінімальний рівень грошових активів, що забезпечує поточну податкову платоспроможність підприємства;
- граничний рівень податкових ризиків у розрізі основних напрямків господарської діяльності підприємства.

У процесі розробки і реалізації податкової політики нами рекомендовано ДП «Берегометське ЛМГ»:

- створити у ДП «Берегометське ЛМГ» "центри податкової відповідальності" із визначенням прав, обов'язків і міри відповідальності їх керівників за результати податкового планування;
- проводити моніторинг податкових ризиків: ризику несплати податків, ризику податкового контролю, ризику посилення податкового навантаження, ризику податкової мінімізації, ризику кримінального переслідування податкового

характеру, наслідки яких виражаються у фінансових втратах підприємства, зменшенні його чистого прибутку, зниженні інвестиційної при вабливості підприємства, втраті його фінансової стабільності.

- визначати положення підприємства в області податкового ризику - відносно безризикова область; область мінімального, підвищеного, критичного та неприпустимого (катастрофічного) ризику. За результатами проведеного нами дослідження ДП «Берегометське ЛМГ» працювало у області підвищеного ризику, що підтверджується оцінкою фінансової стійкості підприємства.

Таким чином, визначені нами пропозиції щодо формування ефективної податкової політики підприємства направлені на мінімізацію податкових платежів з метою забезпечення зростання суми чистого прибутку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
2. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#T>.
3. Митний кодекс України від 22.05.2019. №4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
4. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
5. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) Закон України: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-IX>.
6. Положення про Державне агентство лісових ресурсів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/521-2014-%D0%BF#Text>.
7. Положення про Державну податкову службу України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>.
8. Андрущенко В. Л., Тучак Т. В. Ризики-сигнали тривоги в оподаткуванні. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)*. – 2010. № 2(49). С. 74-83.
9. Безкровний О. В. Оподаткування малого та середнього бізнесу – від історії виникнення до сучасних перспектив розвитку. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. 2017. № 6 (11). С. 280-285.
10. Бойко О. Я. Теоретичні підходи та методи формування сучасної податкової системи. *Теорія та практика державного управління*. 2017. Вип. 3. С. 101-108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpu_2017_3_16.
11. Бутко Н. В., Ткач А. М. Оподаткування прибутку підприємства: сучасний стан та проблеми розвитку. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2019. № 4. С.179-183.: URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_4_33.

12. Вахновська Н. А., Олексюк О. Л. Реформування податкової системи України в період Євроінтеграції. *Економічний форум. Наук. ж-л.* 2019. №3. С. 165-169.

13. Голобородько Т. В. Оподаткування сільськогосподарської діяльності в Україні та в зарубіжних країнах: дослідження впливу на цінову політику. *Ефективна економіка.* 2017. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6031>

14. Державна фіскальна служба України. URL: <http://dp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-201348.html>.

15. Директива Ради Європейського Союзу 2019/112/ЄС про спільну систему податку на додану вартість від 28.11.2019. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_928.

16. Добрунік Т. П., Радова О. В. Особливості оподаткування діяльності сільськогосподарських товаровиробників: сучасний стан та перспективи розвитку Облік і оподаткування: сучасний стан та перспективи розвитку. [монографія] / за ред. Р. В. Кузіної. Харків: «Діса плюс». 2019. 200 с., URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/10029> (дата звернення 15.11.2021).

17. Дубровський В. Рейтинг схем ухилення від податків: на чому український бюджет «втрачає» найбільше. URL: <https://voxukraine.org/.../rejting-shemuhilennya-vid-podatk>.

18. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб. і до я. Київ: Знання-Прес, 2007. 719с.

19. Європейська Бізнес Асоціація. URL: <https://eba.com.ua/research/doslidzhennya-ta-analyyka/>.

20. Зельдіна О. Напрями модернізації податкової політики України. *Юридична Україна.* 2017. № 1-2. с. 103–110.

21. Іванов Ю.Б., Тищенко А.М. Сучасні проблеми податкової політики: Навч.псібник – Харків: ВД “Інжект”, 2006. 327 с.

22. Карлін М. І., Ліповська-Маковецька Н. І. Податкові системи країн Америки: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. С. 11-31.

23. Карлін М. І., Ліповська-Маковецька Н. І. Податкові системи країн Азії: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. С. 105-108.

24. Кваша Т. К. Досвід Швейцарії із розподілу податкових повноважень і надходжень між рівнями влади. *Економічний аналіз*. Наук. Ж-л. 2016. №1. с. 123-137.

25. Коротун В.І. Соціально-економічні чинники податкового регулювання в Україні. *Часопис економічних реформ*. 2011. № 4.С. 41-46.

26. Краснокутська Н. Підприємницький потенціал України порівняно з країнами ЄС *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. Київ: Вид-во КНТЕУ. 2010. № 1. С. 25-33.

27. Крисоватий А. І. Податкова система: навчальний посібник/ А. І. Крисоватий. – Тернопіль: Карт-бланш, – 2020. – 184 с.

28. Лепеха А. В. Проблемні питання реалізації податкової реформи в Україні/ *Аспекти публічного управління*. 2016. № 37-38. с. 26-31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2016_37-38_6.

29. Луценко І. С., Полянцева А. О. Сучасний стан оподаткування суб'єктів господарювання сільськогосподарської діяльності. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9751>.

30. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

31. Міністерство фінансів: результати 2019 року та плани на 2020 рік. URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/ZVIT.pdf>.

32. Мірошник В. В. Податкова реформа в Україні в контексті євроінтеграції/ *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*, вип. 17. 2010. URL: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/62.pdf.

33. Мушенко В. В. Правове регулювання реалізації стимулюючої функції оподаткування аграрних виробників *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2017.– № 5 (94). С. 125-133.

34. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / В. К. Мамутов, В. І. Андрейцев, В. С. Щербина ; за заг. ред. В. К. Мамутова. Київ: 2004.

688 с.

35. Офіційний сайт Державного комітету статистики України.
URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

36. Офіційний сайт Міністерство фінансів України. URL:
<https://minfin.com.ua/ua/>

37. Педь І. В. Непрямі податки у податковій системі України: навчальний посібник; за ред. Ю. М. Лисенкова. Київ: Знання, 2021. 348 с.

38. Податкова реформа – 2020: план від Мінфіну. URL:
<https://news.dtki.ua/ru/taxation/common/60872>.

39. Податкова реформа: аналіз державних рішень [Електронний ресурс] // Міжнародний центр перспективних досліджень. 2015. URL: https://platforma-msb.org/wpcontent/uploads/2015/11/podatкова_reforma_ICPR.pdf.

40. Податкова система [Текст]: Навчальний посібник./ за заг. ред. Андрущенко В. Л. Київ.: «Центр учбової літератури», 2015. 416 с.

41. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В. Г., Дубовик О. Ю., Хомутенко В. П. та ін.]; за ред. В. Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. 344 с.

42. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

43. Подолянчук О. А. Податок на додану вартість: суть та стан первинного обліку. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. Наук. Ж-л. 2017. №1. с. 82-101.

44. Поліванцев А.С. 27. Вплив глобалізаційних процесів на податкову політику України 2013. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/NTI_2013_2_6.pdf.

45. Соколовська А.М. Податкова система держави. Теорія і практика становлення. Київ, “Знання-прес”, 2004. 454 с.

46. Старостенко Г. Г., Онишко С. В., Поснова Т. В. Національна економіка:

навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2011. 432 с.
URL.: http://pidruchniki.com/1130012144654/ekonomika/tipi_ekonomichnih_gospodarskih_sistem_kriteriyi_klasifikatsiyi

47. Ткаченко А. В. Історія становлення та розвитку податкової системи України. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2013. № 2. с. 128-133. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vbumb_2013_2_27.

48. Трансформація податку на прибуток підприємств у податок на виведений капітал URL: http://www.radaprogram.org/sites/default/files/infocenter/piblications/corporate_inc

49. Тропіна Б. В. Фіскальне регулювання соціального розвитку суспільства Київ : НДФІ, 2021. 368 с.

50. Фінансове право: підручник / за ред. М. П. Кучерявенка. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 320 с.

51. Формування конкурентоспроможної системи оподаткування в Україні. ДННУ “Акад. фін. управління”. Київ, 2015. 396 с.

52. Юрій С. М. Податкова система України: становлення та розвиток. *Вісник ЧТЕІ КНТЕУ*. 2014. № 3. С. 286-292.

53. Як коронавірус вплине на економіку? Основні тези експертів Центру економічної стратегії URL: <https://hmarochos.kiev.ua/2020/03/22/yak-koronavirus-vplyne-na-ekonomikuosnovni-tezy-ekspertiv-tsentru-ekonomichnoyi-strategiyi/>.

ДОДАТКИ

**Динаміка активного капіталу ДП ДП «Берегометське ЛМГ» на кінець
2020-2021 рр.**

Показники активу балансу		Абсолютна величина, тис.грн.		Питома вага, %		Зміни			
		За минулий рік	За звітний рік	За минулий рік	За звітний рік	В абсолютних величинах, тис.грн.	По питомій вазі, %	В % до величини минулого року	В % до зміни підсумку балансу
1.	Основні засоби та інші необоротні активи, А ₁	33436,0	41096,0	63,2	66,4	7660,0	3,2	22,9	134,7
2.	Запаси і затрати, А ₂	14174,0	15225,0	26,8	24,6	1051,0	-2,3	7,4	43,53
3.	Грошові кошти, розрахунки та інші активи, А ₃	5298,0	5596,0	10,0	9,0	298,0	-1,0	5,6	32,9
БАЛАНС, ПБ		52908,0	61917,0	100,0	100	9009,0	-	17,0	-

**Динаміка активного капіталу ДП «Берегометське ЛМГ»
на кінець 2021-2022 рр.**

Показники активу баланса	Абсолютна величина, тис.грн.		Питома вага, %		Зміни			
	За минулий рік	За звітний рік	За минулий рік	За звітний рік	В абсолютних величинах, тис.грн.	По питомій вазі, %	В % до величини минулого року	В % до зміни підсумку балансу
1. Основні засоби та інші необоротні активи, А ₁	41096,0	40958,0	66,4	63,6	-138,0	-2,87	99,7	96,17
2. Запаси і затрати, А ₂	15225,0	18869,0	24,6	29,4	3644,0	-4,8	124,0	119,5
3. Грошові кошти, розрахунки та інші активи, А ₃	5596,0	4552,4	9,0	7,0	-1043,6	-2,0	81,35	78,4
БАЛАНС, ПБ	61917,0	64278,0	100,0	100,0	2361,0	-	103,8	-

**Динаміка пасивного капіталу ДП ДП «Берегометське ЛМГ»
на кінець 2020-2021 рр.**

Показники пасиву баланса	Абсолютна величина, тис.грн.		Питома вага, %		Зміни			
	За минулий рік	За звітний рік	За минулий рік	За звітний рік	В абсолютних величинах, тис. грн.	По питомій вазі, %	В % до величини минулого року	В % до зміни підсумку балансу
1	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Джерела власних коштів, П ₁	31306,0	34888,0	59,2	56,3	3582,0	-2,9	111,4	95,2
2. Розрахунки та інші пасиви, в т.ч.	21602,0	27029,0	40,8	43,7	5427,0	2,9	125,1	106,8
- короткострокові кредити і займи, К _к	0,0	1304,0	0,0	2,1	1304,0	2,1	0,0	0,0
- довгострокові займи, П ₂	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- розрахунки з кредиторами та інші розрахунки, К _р	21602,0	25725,0	40,8	41,5	4123,0	0,7	119,1	101,8
БАЛАНС, ПБ	52908,0	61917,0	100,0	100,0	9009,0	-	117,0	-

**Динаміка пасивного капіталу ДП ДП «Берегометське ЛМГ» на кінець
2021-2022 рр.**

Показники пасиву баланса	Абсолютна величина, тис. грн.		Питома вага, %		Зміни			
	За минулий рік	За звітний рік	За минулий рік	За звітний рік	В абсолютних величинах, тис.грн.	По питомій вазі, %	В % до величини минулого року	В % до зміни підприємству балансу
1	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Джерела власних коштів, П ₁	34888,0	37775,0	56,3	58,8	2887,0	2,4	108,3	104,3
2. Розрахунки та інші пасиви,	27029,0	26503,0	43,7	41,2	-526,0	-2,4	103,0	99,2
в т.ч.								
- короткострокові кредити і займи, К _к	1304,0	0,0	2,1	0,0	-1304,0	-2,1	0,0	0,0
- довгострокові займи, П ₂	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- розрахунки з кредиторами та інші розрахунки, К _р	25725,0	26503,0	41,5	41,2	778,0	-0,3	103,0	99,2
БАЛАНС, ПБ	61917,0	64278,0	100,0	100,0	2361,0	-	103,8	-

Структура ціни продукції ДП «Берегометське ЛМГ» за 2020-2022 роки

(%)

Елементи ціни продукції	Роки		
	2020	2021	2022
Частка чистого прибутку	20,5	20,9	10,2
Частка витрат на оплату праці	7,2	8,1	11,8
Частка матеріальних та інших витрат, включаючи амортизацію	49,3	47,8	56,2
Частка податків в ціні продажу	22,9	23,2	21,8
У тому числі: Частка ЄСВ	1,6	1,8	2,6
Частка інших податків	0,1	0,1	0,3
Частка податку на прибуток	4,5	4,6	2,2
Частка ПДВ	16,7	16,7	16,7

Рис. Податкові ризики в зонах економічної безпеки та небезпеки підприємства

Додаток 7

Фінансові показники за 2020 рік, ДП «Берегометське ЛМГ»

(тис. грн.)

Найменування показника	Частка позикового капіталу, П/К, %								
	30			50			75		
Капітал, разом	52908,0			52908,0			52908,0		
У тому числі: Власний капітал	37035,6			26454,0			13227,0		
Позиковий капітал	15872,4			26454,0			39681,0		
Валовий прибуток (варіанти)	39650,5	40067,2	40708,3	39650,0	40067,2	40708,3	39650,5	40067,2	40708,3
Відсотки позики (18%) за	7801,5	2857,0	2857,0	4761,7	4761,7	4761,7	7142,5	7142,5	7142,5
Прибуток	31848,9	37210,1	37851,2	34888,7	35305,4	35946,58	32507,9	32924,6	33565,7
Податок прибуток на	5732,81	6697,8	6813,2	6279,9	6354,9	6470,3	5851,4	5926,4	6041,8
Чистий прибуток	26116,1	30512,3	31038,0	28608,8	28950,4	29476,2	26656,4	26998,1	27523,8
Рентабельн. власного капіталу	70,5	82,3	83,8	108,1	109,4	111,4	201,5	204,1	208,0

Додаток 8

Фінансові показники за 2021 рік, ДП «Берегометське ЛМГ»

(тис. грн.)

Найменування показника	Частка позикового капіталу, П/К, %		
	30	50	75
Капітал, разом	61917,0	61917,0	61917,0
У тому числі: Власний капітал	43341,9	30958,5	15479,2

Продовження таблиці 2.3

Позиковий капітал	18575,1			30958,5			46437,7		
Валовий прибуток (варіанти)	39650,5	40067,2	40708,3	39650,5	40067,2	40708,30	39650,50	40067,20	40708,30
Відсотки позики (18%) за	7801,54	3343,52	3343,52	5572,53	5572,5	5572,53	8358,8	8358,8	8358,8
Прибуток	31848,9	36723,6	37364,7	34077,9	34494,7	35135,8	31291,7	31708,4	32349,5
Податок прибуток на	5732,8	6610,3	6725,7	6134,0	6209,0	6324,4	5632,5	5707,5	5822,9
Чистий прибуток	26116,1	30113,4	30639,1	27943,9	28285,6	28811,3	25659,2	26000,8	26526,6
Рентабельн. власного капіталу	60,3	69,5	70,7	90,3	91,4	93,1	165,8	167,9	171,4

Додаток 9

Фінансові показники за 2022 рік, ДП «Берегометське ЛМГ»

(тис. грн.)

Найменування показника	Частка позикового капіталу, П/К, %								
	30			50			75		
Капітал, разом	64278,0			64278,0			64278,0		
У тому числі: Власний капітал	44994,6			32139,0			16069,5		
Позиковий капітал	19283,4			32139,0			48208,5		
Валовий прибуток (варіанти)	39650,5	40067,2	40708,3	39650,5	40067,2	40708,3	39650,5	40067,2	40708,3
Відсотки позики (18%) за	7801,5	3471,0	3471,0	5785,0	5785,0	5785,0	8677,5	8677,5	8677,5
Прибуток	31848,9	36596,1	37237,2	33865,4	34282,1	34923,3	30972,9	31389,7	32030,8
Податок на прибуток	5732,8	6587,3	6702,7	6095,8	6170,8	6286,2	5575,1	5650,1	5765,5
Чистий прибуток	26116,1	30008,8	30534,5	27769,6	28111,4	28637,1	25397,8	25739,5	26265,2
Рентабельн. власного капіталу	58,0	66,7	67,9	86,4	87,5	89,1	158,0	160,2	163,4

Ю900108 Баланс (Звіт про фінансовий стан)

станом на 31.12.2020

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "БЕРЕГОМЕТСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО"

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	230.00
первісна вартість	1001	0.00	230.00
накопичена амортизація	1002	0.00	0.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 519.00	1 899.00
Основні засоби	1010	26 947.00	31 307.00
первісна вартість	1011	80 744.00	88 818.00
знос	1012	53 797.00	57 511.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	0.00
первісна вартість	1016	0.00	0.00
знос	1017	0.00	0.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	0.00
первісна вартість	1021	0.00	0.00
накопичена амортизація	1022	0.00	0.00
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	0.00
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	0.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	0.00
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	0.00
Гудвіл	1050	0.00	0.00
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	0.00
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	0.00
Інші необоротні активи	1090	0.00	0.00
Усього за розділом I	1095	29 466.00	33 436.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	17 575.00	14 174.00
Виробничі запаси	1101	7 405.00	9 126.00
Незавершене виробництво	1102	572.00	0.00
Готова продукція	1103	9 598.00	5 048.00
Товари	1104	0.00	0.00
Поточні біологічні активи	1110	45.00	46.00
Депозити перестраховання	1115	0.00	0.00
Векселі одержані	1120	0.00	0.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5 965.00	4 970.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0.00	0.00
з бюджетом	1135	0.00	0.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	0.00
з нарахованих доходів	1140	0.00	0.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	0.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	96.00	72.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	0.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	15.00	210.00
Готівка	1166	11.00	1.00

Рахунки в банках	1167	4.00	209.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	0.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	0.00
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	0.00
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	0.00
резервах незароблених премій	1183	0.00	0.00
інших страхових резервах	1184	0.00	0.00
Інші оборотні активи	1190	0.00	0.00
Усього за розділом II	1195	23 696.00	19 472.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	0.00
Баланс	1300	53 162.00	52 908.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	997.00	997.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	0.00
Капітал у дооцінках	1405	0.00	0.00
Додатковий капітал	1410	23 783.00	30 006.00
Емісійний дохід	1411	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	0.00
Резервний капітал	1415	0.00	0.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	210.00	303.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	0.00
Вилучений капітал	1430	0.00	0.00
Інші резерви	1435	0.00	0.00
Усього за розділом I	1495	24 990.00	31 306.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	0.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	0.00
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	0.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	0.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	0.00
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	0.00
Цільове фінансування	1525	0.00	0.00
Благодійна допомога	1526	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	0.00
Страхові резерви	1530	0.00	0.00
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	0.00
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	0.00
резерв незароблених премій	1533	0.00	0.00
інші страхові резерви	1534	0.00	0.00
Інвестиційні контракти	1535	0.00	0.00
Призовий фонд	1540	0.00	0.00
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	0.00
Усього за розділом II	1595	0.00	0.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	1 504.00	0.00

Продовження пасиву

Векселі видані	1605	0.00	0.00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	0.00
товари, роботи, послуги	1615	9 631.00	8 730.00
розрахунками з бюджетом	1620	8 079.00	7 306.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	173.00	124.00
розрахунками зі страхування	1625	775.00	697.00
розрахунками з оплати праці	1630	2 622.00	2 018.00
за одержаними авансами	1635	0.00	0.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	0.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	0.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	0.00
Поточні забезпечення	1660	5 499.00	2 796.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	0.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	0.00
Інші поточні зобов'язання	1690	62.00	55.00
Усього за розділом III	1695	28 172.00	21 602.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	0.00
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	0.00
Баланс	1900	53 162.00	52 908.00

**Ю900207 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Фінансові результати**

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	142 516.00	134 483.00
Чисті зароблені страхові премії	2010	0.00	0.00
Премії підписані, валова сума	2011	0.00	0.00
Премії, передані у перестраховання	2012	0.00	0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0.00	0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	117 551.00	112 177.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0.00	0.00
Валовий: прибуток	2090	24 965.00	22 306.00
збиток	2095	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0.00	0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0.00	0.00
Інші операційні доходи	2120	312.00	493.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0.00	0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0.00	0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0.00	0.00
Адміністративні витрати	2130	6 344.00	8 329.00
Витрати на збут	2150	14 427.00	9 117.00
Інші операційні витрати	2180	2 232.00	2 232.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0.00	0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0.00	0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	2 274.00	3 121.00
збиток	2195	0.00	0.00
Дохід від участі в капіталі	2200	0.00	0.00
Інші фінансові доходи	2220	0.00	1.00
Інші доходи	2240	0.00	0.00
Дохід від благодійної допомоги	2241	0.00	0.00
Фінансові витрати	2250	150.00	103.00
Втрати від участі в капіталі	2255	0.00	0.00
Інші витрати	2270	0.00	0.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0.00	0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	2 124.00	3 019.00
збиток	2295	0.00	0.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-607.00	-925.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0.00	0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	1 517.00	2 094.00

J0900108 Баланс (Звіт про фінансовий стан)
станом на 31.12.2021
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "БЕРЕГОМЕТСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО"

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	230.00	1 558.00
первісна вартість	1001	230.00	1 580.00
накопичена амортизація	1002	0.00	22.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 899.00	5 711.00
Основні засоби	1010	31 307.00	33 458.00
первісна вартість	1011	88 818.00	101 943.00
знос	1012	57 511.00	68 485.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	369.00
первісна вартість	1021	0.00	369.00
Усього за розділом I	1095	33 436.00	41 096.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	14 174.00	15 225.00
Виробничі запаси	1101	9 126.00	10 047.00
Незавершене виробництво	1102	-	1 234.00
Готова продукція	1103	5 048.00	3 944.00
Поточні біологічні активи	1110	46.00	55.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 970.00	2 153.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0.00	829.00
з бюджетом	1135	0.00	348.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	72.00	88.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	210.00	1 273.00
Готівка	1166	1.00	4.00
Рахунки в банках	1167	209.00	1 269.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	172.00
Інші оборотні активи	1190	0.00	678.00
Усього за розділом II	1195	19 472.00	20 821.00
Баланс	1300	52 908.00	61 917.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	997.00	1 266.00
Додатковий капітал	1410	30 006.00	33 402.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	303.00	220.00
Усього за розділом I	1495	31 306.00	34 888.00
Ш. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	1 304.00
товари, роботи, послуги	1615	8 730.00	7 629.00
розрахунками з бюджетом	1620	7 306.00	8 195.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	124.00	106.00
розрахунками зі страхування	1625	697.00	967.00
розрахунками з оплати праці	1630	2 018.00	2 548.00
за одержаними авансами	1635	0.00	3 929.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	4.00
Поточні забезпечення	1660	2 796.00	2 166.00
Інші поточні зобов'язання	1690	55.00	287.00
Усього за розділом III	1695	21 602.00	27 029.00
Баланс	1900	52 908.00	61 917.00

**JO900207 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Фінансові результати**

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	173 394.00	142 516.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	145 364.00	117 551.00
Валовий: прибуток	2090	28 030.00	24 965.00
Інші операційні доходи	2120	1 532.00	312.00
Адміністративні витрати	2130	8 681.00	6 344.00
Витрати на збут	2150	16 220.00	14 427.00
Інші операційні витрати	2180	2 639.00	2 232.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	2 022.00	2 274.00
Фінансові витрати	2250	180.00	150.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	1 842.00	2 124.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-744.00	-607.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	1 098.00	1 517.00

Ю9000108 Баланс (Звіт про фінансовий стан)
станом на 31.12.2022
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "БЕРЕГОМЕТСЬКЕ ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО"

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	1 558.00	1 618.00
первісна вартість	1001	1 580.00	1 654.00
накопичена амортизація	1002	22.00	36.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5 711.00	4 982.00
Основні засоби	1010	33 458.00	34 053.00
первісна вартість	1011	101 943.00	108 944.00
знос	1012	68 485.00	74 891.00
Довгострокові біологічні активи	1020	369.00	305.00
первісна вартість	1021	369.00	305.00
Усього за розділом I	1095	41 096.00	40 958.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	15 225.00	18 869.00
Виробничі запаси	1101	10 047.00	9 980.00
Незавершене виробництво	1102	1 234.00	
Готова продукція	1103	3 944.00	8 889.00
Поточні біологічні активи	1110	55.00	55.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 153.00	2 531.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	829.00	302.00
з бюджетом	1135	348.00	36.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	88.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 273.00	962.00
Готівка	1166	4.00	
Рахунки в банках	1167	1 269.00	962.00
Витрати майбутніх періодів	1170	172.00	
Інші оборотні активи	1190	678.00	565.00
Усього за розділом II	1195	20 821.00	23 320.00
Баланс	1300	61 917.00	64 278.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 266.00	1 266.00
Додатковий капітал	1410	33 402.00	7 946.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	220.00	28 563.00
Усього за розділом I	1495	34 888.00	37 775.00
II. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	1 304.00	
товари, роботи, послуги	1615	7 629.00	1 882.00
розрахунками з бюджетом	1620	8 195.00	7 332.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	106.00	646.00
розрахунками зі страхування	1625	967.00	
розрахунками з оплати праці	1630	2 548.00	5.00
за одержаними авансами	1635	3 929.00	3 701.00
із внутрішніх розрахунків	1645	4.00	
Поточні забезпечення	1660	2 166.00	13 403.00
Інші поточні зобов'язання	1690	287.00	180.00
Усього за розділом II	1695	27 029.00	26 503.00
Баланс	1900	61 917.00	64 278.00

**Ю900207 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
Фінансові результати**

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	222 822.00	173 394.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	187 631.00	145 364.00
Валовий: прибуток	2090	35 191.00	28 030.00
Інші операційні доходи	2120	2 607.00	1 532.00
Адміністративні витрати	2130	12 273.00	8 681.00
Витрати на збут	2150	5 361.00	16 220.00
Інші операційні витрати	2180	7 928.00	2 639.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	12 236.00	2 022.00
Інші фінансові доходи	2220	217.00	
Фінансові витрати	2250	32.00	180.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	12 421.00	1 842.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2 749.00	-744.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	9 672.00	1 098.00